

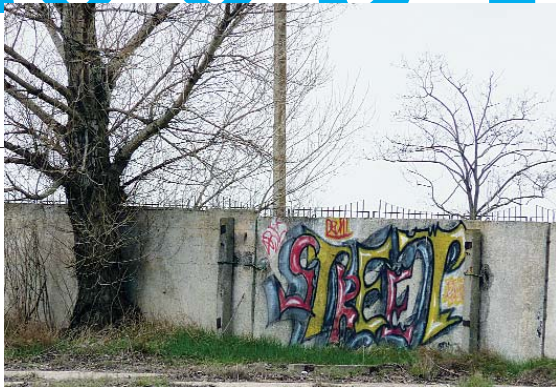
ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Точка зору

Про
новий годинник
зі старою
гарантією

► СТОР. 6—7

Повертаючись
до надрукованого
► СТОР. 12

Скотомогильник «сибірки» —
місце для дитячих розваг

До
Дня Перемоги

Вахту пам'яті
несе
вдова Героя

► СТОР. 14

№ 74 (5574)

СЕРЕДА, 17 КВІТНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Зросла зарплата —
зросли пенсії

Уряд підвищив пенсії з 1 березня 2013 року. Відповідну постанову «Про підвищення розмірів пенсій у зв'язку із зростанням середньомісячної заробітної плати штатного працівника в Україні» Кабінет Міністрів ухвалив 15 квітня 2013 року, повідомляє «Урядовий портал».

Документом визначено коефіцієнт збільшення середньомісячної заробітної плати за попередній рік — 1,0298, який відповідає 20 відсоткам темпів зростання середньомісячної заробітної плати за 2012 рік, порівняно з 2011-м. Тож громадяни отримають підвищення в розмірі від 35 до 135 гривень. Так, згідно із Законом «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» підвищення очікує на 348,72 тисячі осіб. За середньої пенсії 2 227 гривень розмір підвищення становитиме 35 гривень. Для 380,35 тисячі «чорнобильців», які на сьогодні в середньому отримують пенсії в розмірі 3 904 грн., підвищення становитиме 116 гривень.

Пожежа
на Вуглегірській ТЕС
сталася через займання
вугільного пилу

У Світлодарську Донецької області оприлюднено причину аварії на Вуглегірській ТЕС ДАЕК «Центрэнерго», що сталася 29 березня та внаслідок якої один робітник загинув і ще 11 осіб було госпіталізовано. «Причина аварії — розгерметизація подання вугільного пилу, в результаті чого стався витік і самозаймання», — сказав журналістам міністр енергетики і вугільної промисловості Едуард Ставицький.

► СТОР. 9

Контроль за коштами державного бюджету має бути розширено

Ранкове засідання
16 квітня

Верховна Рада працювала в нормальному законотворчому ритмі без ультимативних вимог та блокування. Чи надовго — важко прогнозувати, адже в порядку денному на нинішній пленарний тиждень багато резонансних політичних питань.

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради України Володимир Рибак відзначив, що в понеділок під час бурхливої дискусії на погоджувальній раді лідери фракцій знайшли шляхи порозуміння для подальшої роботи в сесійній залі та в комітетах, і закликав народних депутатів дотримуватися Регламенту

Володимир Бандуров,
Олексій Азаров,
Денис Дзензерський.

Віктор Балога, Валерій Карпунцов, Віктор Чумак.

та не вдаватися до дій, не притаманних для вищого законодавчого органу держави, — криків, вигуків, свисту, блокування, сутичок. В. Рибак зауважив, що представники іноземних держав під час зустрічей з ним висловлюють здивування тим, що відбувається в сесійній залі українського парламенту, поведінкою народних депутатів, чого немає у жодному парламенті світу.

► СТОР. 2

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Я ВАМ ПИШУ...

Розсадіть депутатів

Щоб не допустити голосування за відсутнього депутата, на мій погляд, треба відмовитися від розсаджування наших обранців за фракціями. Депутатів слід розсадити — місцями або хоча б рядами. Скажімо, парні — Партія регіонів і «КПУ», непарні — «Батьківщина», «УДАР», «Свобода».

Це привело б не тільки до викорінення голосування картками за відсутніх, а й зменшило б звичні «сусідські» розмови. А можливо, і сприяло б взаєморозумінню між представниками суперечних партій.

Важко, що розсаджування «по-дружньому» підходить для приватного застілля, а для державної служби треба виходити з доцільності.

Василь ШПАРИК,
полковник у відставці.

Львів.

ПОДІЇ

До завершення пляжного сезону
в Ялті будувати заборонено

З 1 травня по 30 вересня на території Ялти заборонені всі види будівельних робіт у центральній частині міста. Обмеження не поширюється на аварійно-відновлювальні роботи, повідомляє прес-служба міськради. Зокрема, будівництво призупинять на вулицях: Московська, Київська, Васильєва, Кірова (з будинку № 5 по будинок № 140), Садова, Чехова, Морська, Краснова, Таврійська, Катерининська, Боткінська, Пушкінська, Тольятті, Маркса, Маршака, Гоголя, Ломоносова, Севастопольська, Володарського, Архівна, Зарічна, Рузвельта, Ігнатенко, Свердлова (з будинку № 1 по будинок № 91), Дражинського, Масандрівська, Полікурівська, Толстого, Середньо-Слобідська, Руданського, провулках Чорноморський, Потьомкінський, у Приморському парку ім. Гагаріна.

Масляну пляму не пустили
у столичний водопровід

На Дніпровській водопровідній станції, що знаходиться на три кілометри нижче греблі Київської ГЕС (м. Вишгород), було виявлено масляну пляму в акваторії річки Дніпро.

Як передає прес-служба Державної служби України з надзвичайних ситуацій, біля місця забруднення встановлено бонові загородження. Завдяки оперативному втручання не допущено потрапляння забрудненої води в систему водопостачання Києва. Причину забруднення встановлюють. За фактом події правоохоронними органами проводиться розслідування. Київський міжрайонний екологічний прокурор Дніпровської екологічної прокуратури доручив Державним екологічним інспекціям в Києві і Київській області відібрати проби води та провести їх дослідження за гідрохімічними показниками, інформує прес-служба Дніпровської екологічної прокуратури.

КОРОТКО

■ Вранці 19 квітня в порт «Севастополь» з дружнім візитом зайдуть кораблі Чорноморської групи військово-морського співробітництва «Blackseaforg», повідомляє наш власкор Микола МАГДИЧ.

■ У Здолбунівському районі прокуратура Рівненської області спільно з працівниками внутрішньої безпеки МВС та УСБУ в області затримали групу нарко-торговців, серед яких — працівник міліції. У них вилучено метамфетамін та кошти, отримані від продажу наркотиків, передає наш власкор Олександр ЮРКОВА.

■ Понад мільярд гривень зібрали до держбюджету з початку 2013 року податківці ДПС у Черкаській області. Темп зростання збору платежів порівняно з минулим роком сягнув 155 відсотків, інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.

Експерти очікують приріст в українській економіці до 1,5% (УНН)

Контроль за коштами державного бюджету має бути розширено

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
16 квітня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Глава парламенту нагадав, що чинний Регламент є законом, і всі депутати безумовно його мають виконувати. «Хіба ми так можемо далі працювати? Хіба це відповідає нормам Регламенту?» — звернувся В. Рибак до народних обранців і запевнив, що віднині головуючий буде послідовно дотримуватися вимог Регламенту щодо виступів депутатів, надання слова для репліки. Голова Верховної Ради наголосив, що промовець має виступати лише з того питання, з якого йому надано слова, дотримуватися відведеного часу, інакше головуючий викликати мікрофон.

Глава парламенту також наголосив, що депутати мають право виступати в парламенті російською мовою, бо це не суперечить статті 9

Закону України «Про засади державної мовної політики». Однак не всі депутати прислухалися до побажань керівника парламенту — в сесійній залі під час виступів свободівців комуністи, як і раніше, скандують: «фашисти», а під час виступу комуністів свободівці скандують: «українська».

Верховна Рада прийняла рішення про направлення на висновок до Конституційного Суду законопроект № 2049 про внесення змін до статті 98 Конституції України, які розширюють повноваження Рахункової палати. За таке рішення проголосував 351 депутат. Радник Президента України, секретар Конституційної асамблеї Марина Ставнійчук, представляючи законопроект, внесений Президентом України як невідкладний, зауважила, що його метою є розширення компетенції Рахункової палати в частині контролю за наповненням та виконанням державного бюджету. «Йдеться про контроль від імені Верховної Ради, тобто розширення повноважень у сфері парламентського контролю», — наголосила М. Ставнійчук. На думку розробників законопроекту, контроль і за використанням, і за надходженням бюджетних коштів забезпечить принцип публічності та прозорості держбюджету через інформування громадськості.

Під час обговорення лідер фракції «Батьків-

щина» Арсеній Яценюк заявив: розгляд цього питання означає, що зміни до Конституції можуть вноситися лише Верховною Радою, а не через референдум. Його колега по фракції Олександра Кужель звернула увагу, що вже збігли терміни призначення заступників голови та головних контролерів Рахункової палати, терміни повноважень яких уже завершилися.

Андрій Мохник («Свобода») наголосив, що контроль за доходами держбюджету — це надважлива функція. Однак, на його думку, цей закон є частковим, бо він не контролює сферу державних закупівель, де відбувається найбільше зловживань, а також установи та підприємства, які отримують державні дотації чи мають частку держави в статутних фондах. А. Мохник також висловив думку, що керівні посади в Рахунковій палаті як контролюючому органі мають належати опозиції.

Фракція «УДАР» заявила, що не підтримуватиме законопроект і не голосувала за нього. Наталія Агафонова пояснила це тим, що розширення повноважень Рахункової палати на практиці означатиме те, що палата зможе здійснювати перевірки і ревізії не лише на державних, а й на приватних підприємствах. І відповідні зміни до Конституції дозволять прийняти закон, за яким буде утворено додатковий контролюючий орган, котрий здійснюватиме фінансовий

Володимир Олійник, Володимир Литвин, Ігор Єремєєв (на передньому плані).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

контроль за підприємницькими структурами.

Натомість Володимир Олійник (Партія регіонів) переконував, що розширення повноважень Рахункової палати можна тільки вітати. Адже громадяни хочуть знати не лише, як використовуються державні кошти, а і як наповнюється бюджет, які прогалини є в цих питаннях. Депутат не заперечив проти пропозицій розширити повноваження Рахункової палати чи посилити її опозиційність, але ці питання треба розглядати окремо. В. Олійник також наголосив, що цим законом Президент продемонстрував свої прагнення того, щоб конституційні зміни були ефек-

тивними для суспільства.

Бурхливу дискусію викликав розгляд питання про включення до порядку денного проекту постанови про впровадження мораторію на закриття навчальних закладів системи позашкільної освіти, в тому числі, закладів освіти у сфері культури, державної та комунальної форми власності (проект Л. Гриневич). Депутати висловлювали стурбованість тенденціями по всій країні до закриття музичних, художніх та інших шкіл естетичного виховання або ж зростанням вартості навчання в таких закладах. З другої спроби проект постанови було включено до порядку денного.

Володимир Рибак повідомив про вихід народного депутата Павла Балоги зі складу фракції Партії регіонів та про створення у Верховній Раді міжфракційного депутатського об'єднання «Європейський вибір», співголовами якого обрано Анатолія Кінаха та Валентина Наливайченка.

Депутати вшанували хвилиною мовчання пам'ять народного депутата України І, ІІІ та ІV скликань Станіслава Гуренка, котрий 14 квітня пішов із життя на 77-му році.

Депутати привітали з днем народження Володимира Олійника, Оксана Продан, Івана Попеску.

Анна ШЕВЧЕНКО.

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Олег Тягнибок (фракція «Свобода»):

— Дивно чути, як нас вчать моралі, розказують про виконання законів і Регламенту саме ті, хто порушує закони, Регламент, Конституцію України. Нас звинувачують у тому, що ми свистимо. Але наш свист, наші крики — це лише реакція на грубе порушення українського законодавства і Конституції. Але найприкріше мені, людині, яка має вищу юридичну освіту, було почути реакцію на так зване виїзне засідання зі сторони Вишого адміністративного суду. Товариство, то є ганьба, що ми живемо в такій державі, коли суди повністю не користуються нормами, які зафіксовані в Конституції і в Регламенті, а виключно діють, напевно, за дзвінком з Банкової, виконуючи політичні замовлення. Оце і є ознаки узурпації влади, коли виконавча, законодавча і судова влада знаходиться в одних руках. Оце є ознаки будівництва диктатури в українській державі. Це ознаки того, що нищиться право, руйнується один із найважливіших інститутів — парламент. Але ж насправді парламент — це і є дискусія, дебати. Для того й існує опозиція, щоб подавати зміни і доповнення до будь-якого законопроекту. Щоб

реалізувати те, про що просять наші виборці. І щоб ці законопроекти виходили не від однієї фракції і гарантовано так, як хоче цього більшість. Законопроекти — це певний продукт компромісу тоді, коли різні думки враховуються, різних територій України, різних прошарків населення. І тому парламент, якщо він має існувати, має існувати за європейськими принципами. Те, що відбулося четвертого квітня, — це велика ганьба. Четвертого квітня було ухвалено декілька надзвичайно негативних для української держави, її соціального, економічного розвитку законів.

Віталій Кличко (фракція «УДАР»):

— Кожен із громадян України хоче жити за європейськими стандарта-

ми. І цього тижня ми повинні зробити серйозний крок, щоб наблизити Україну до європейських стандартів і підписати угоду про Асоціацію з Європейський Союзом. Ми маємо забезпечити справедливість. І не лише скасувати пенсійну реформу, але й запропонувати нову модель. Уряд має презентувати вже таку програму. Він третій рік працює без програми. Ми вимагаємо відставки уряду вже цього тижня. Але жоден представник уряду не може бути призначений прем'єр-міністром. Не справилася вся команда, тому вони всі мають нести відповідальність за свої дії. Новий Кабінет Міністрів має представити чіткий план підготовки та подання законопроектів, необхідних для підписання угоди про Асоціацію з ЄС. Документи, які подає уряд,

не витримують жодної критики.

Не можна повторити приклад законопроектів про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо вдосконалення процедури здійснення конфіскації (№1103) або про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження заходів кримінально-правового характеру стосовно юридичних осіб (№2032). Така якість підготовки законопроектів — це одна підстава для відставки уряду. Європейські стандарти — це насамперед повага до прав та свобод людини. Тому ми вимагаємо прийняти рішення про призначення виборів київського міського голови та Київради.

Невід'ємним правом людини є право на справедливий суд. Якщо суд несправедливий, а справа порушена з політичних мотивів, це називається репресіями. Їх потрібно припинити. Тому ми вимагаємо декриміналізації статей, які використовують для політичних репресій, зокрема, у справі Юлії Тимошенко.

Петро Симоненко (фракція КПУ):

— З антикризового пакета законів, внесених фракцією Компартії, на цьому тижні включено до порядку денного та буде

розглянуто деякі з них. Я звертаюся сьогодні до своїх колег і хочу попросити підтримати ті проекти законів, які дуже важливі для наших виборців. Насамперед це проект закону №1220, у якому йдеться про те, що треба платити гідну заробітну плату за роботу в святкові та неробочі дні. Ми також пропонуємо й просимо підтримати законопроект, що має величезне значення для молодих мам, які, народивши дитину, стоять у чергах і чекають, поки видадуть ті або інші до-

відки, щоб одержати державну підтримку на дитину. Проект закону №2313, який вніс Ігор Калетнік, саме й передбачає скорочення кількості документів для одержання державної допомоги при народженні дитини. Так само споді-

ваюся на ваше розуміння, шановні колеги, при підтримці законопроекту №1046. Йдеться про те, що ми повинні захистити свої сировинні ресурси й виключити подальше скочування країни до сировинного придатка Європи та знищення високотехнологічного виробництва в Україні. Цей проект закону передбачає посилення державного контролю над використанням природних ресурсів і, звісно, державний контроль над використанням ресурсів, коли вони перебувають у суб'єктів господарювання приватної власності. Ми також пропонуємо (проект №1061) запровадити додаткові соціальні пільги для медиків і педагогів, фармацевтів і тих, хто працює у сільській місцевості.

Ми також закликаємо народних депутатів проголосувати за скасування пенсійної реформи.

Але є ще одна проблема — найбільше державне питання. Це енергетична безпека України, яка сьогодні перебуває під загрозою. Вірніше, вона цілеспрямовано знищується. І від імені нашої фракції категорично наполягаємо на розгляді законопроектів, які передбачають повернення у державну власність стратегічних підприємств. І почати потрібно з енергетичного сектору, щоб урятувати основу економіки нашої країни.

Зарплата медиків має зрости ще на десять відсотків

— У 2012 році зарплата медичних працівників у нашій державі зросла на 24 відсотки. Цьогоріч вона збільшиться ще на десять відсотків, — повідомив Президент України Віктор Янукович під час зустрічі з медичним персоналом Вінницького обласного клінічного онкологічного диспансеру.

Зустріч відбулася вчора, 16 квітня, у рамках візиту глави держави на Вінниччину, де, за словами гостя, відпрацьовують ключові питання в системі охорони здоров'я. Віктор Янукович позитивно оцінив заходи, які втілює місцева влада у справі реформування медицини. «На Вінниччині із задоволенням займаються питаннями інновацій, доводять до завершення розпочаті проекти, тому мають позитивні результати», — наголосив Президент.

— Суть медичної форми в тому, щоб кожен громадянин держави, у разі потреби, міг отримати якісну допомогу, незалежно від місця його проживання, — зазначив керівник держави. Саме тому роботу розпочали з модернізації первинної ланки медицини. У регіоні у півтора рази стало більше амбулаторій сімейної медицини, відремонтовано 60 відсотків пунктів надання первинної допомоги.

Незважаючи на це, є ще немало нарікань на допущені недоліки у цій важливій справі. «Коли зосереджуємося на недоліках, це означає, що дивимось у минуле, а краще дивитися вперед, у майбутнє, — зазначив гість. —

Адже досить порівняти, наприклад, у якому стані була сільська медицина до реформи, і що змінилося протягом двох останніх років. Правильно кажуть, що раніше сільські медичні заклади знаходились, як мовиться, у руїнах. Поступово ситуація змінюється на краще. Хотілося б, щоб це було швидше, але не так все просто».

Після поліпшення ситуації у первинній ланці влада, місцева і регіональна, працює над модернізацією спеціалізованих медичних закладів. Це стосується і Вінницького обласного клінічного онкодиспансеру. Керівник держави назвав його закладом європейського

зразка. Наголосив на необхідності тісного зв'язку первинної медичної ланки із спеціалізованими закладами. Особливо, коли йдеться про онкологічні захворювання. Адже їх рання діагностика дає можливість врятувати життя пацієнту.

У подарунок колектив диспансеру отримав найсучасніший апарат для діагностики раку на клітинному рівні. Головний лікар диспансеру Петро Одарченко, дякуючи гостеві за подарунок, зауважив, що такого діагностичного обладнання поки що не має жоден інший медичний заклад держави.

Віктор Янукович урочисто відкрив від-

ділення лікування пухлин голови та ший. Закликав медиків не тільки лікувати хворих, а й навчати людей дбати про своє здоров'я. Більше про проблеми медичної реформи на Вінниччині Президент говорив під час наради з адміністративно-господарським активом області. Відзначив позитивні кроки у вирішенні заходів енергозбереження, заміни традиційних видів палива, зокрема природного газу, на альтернативні джерела енергії. Якраз прикладом є спорудження нового підприємства з виробництва паливних гранул із соломи у селищі Турбів, з роботою яко-

го ознайомився глава держави (на знімку).

Особливе враження на гостя справила зустріч з дітками у новозбудованому торік дитячому садку, де з ініціативи міськради виховання малюків організовано за трьома напрямками — художньо-естетичним, фізкультурно-оздоровчим та музичним. На базі цієї комунальної установи, де працює 37 педагогів та 30 осіб обслуговуючого персоналу, створено перший у місті Центр розвитку дитини.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Фото Михайла МАРКІВА
(прес-служба Президента України).

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Арсеній Яценюк («Батьківщина»):

— Справедливість є, якщо за неї боротися. І те, що, незважаючи на всю репресивну машину, прокуратуру, міліцію, продажні суди, корумповану правоохоронну систему і потужну вертикаль влади, наш політичний побратим, людина, яка показала себе справжнім бійцем, людина, яка гідно служила українському народу і була політично ув'язнена — це Юрій Луценко, вийшла на свободу!

Ми як опозиція вимагаємо на тих же підставах, в той же спосіб, у найкоротші терміни прийняти рішення про відновлення справедливості і негайно звільнити Юлію Тимошенко — як особу, яка незаконно ув'язнена. Юлія Тимошенко має бути на свободі.

Політичні переслідування стосуються не лише політиків, а й простих громадян. Тих людей, які, користуючись своїм конституційним правом, висловлюють свою позицію проти режиму і існуючої влади. Так, під сумнівнісімою резиденцією Межигір'я було заарештовано декілька десятків активістів і

журналістів. Ми звертаємося до працівників правоохоронних орга-

нів: вам не за журналістами треба бігати, а за злочинцями.

Наше завдання — зробити з України європейську державу, і саме тому декілька питань, котрі мають бути розглянуті на поточному пленарному засіданні як вимоги опозиції, і включені до порядку денного. В першу чергу ми хотіли б розпочати з питання виборів київського міського голови. Це питання основної цінності демократії, основної цінності, коли людина може обирати і бути обраною. Перенесення виборів в Києві є не що інше, як перенесення виборів і Президента, і парламенту.

Пенсійна реформа, яка приймалася урядом Азарова і голосувалася більшістю, має бути скасована. Буде краще, якщо наші політичні опоненти, насамперед Партія регіонів, визнають публічно, що ця економічна і політична реформа була соціальним провалом, і скасують пенсійну реформу на вигоду опозиції.

Ми також розглядатимемо питання про декриміналізацію статей Кримінального кодексу, за якими незаконно ув'язнена Юлія Тимошенко. Це вимоги як Конвенції ООН, так і наших європейських партнерів.

Європейський Союз в очікуванні реальних кроків щодо прийняття законів, які роблять Україну насправді європейською державою з європейськими стандартами, європейськими цінностями і європейськими законами.

Сергій Матвієнков (фракція ПР):

— Сьогодні починається черговий пленарний тиждень, і дуже хочеться сподіватися, що депутати припинять безглузде протистояння і приступлять до конструктивної ро-

боти. Парламент уже в боргу перед нашим народом. Перші місяці нашого скликання в сесійному залі ми реально працювали трохи більше 10 днів, але ж нам необхідно розв'язати чимало важливих питань економічного й соціального характеру. Саме цього чекають від нас люди, а не протистояння, боротьби, блокування трибуни. В країні та світі зберігається, без перебільшення, надзвичайний економічний стан. Падіння ринків, гострі кризові явища посилюють і без того складну ситуацію в нас у країні. Так, в одній з базових галузей економіки — металургії — спад виробництва за останні роки становить уже понад 25%. 2013 рік не обіцяє великих покращень. А це означає, що бюджет недооде-

жить украї необхідних грошей для виплати зарплат, підвищення пенсій, реалізації соціальних програм. Світ шукає шляхів вирішення цих проблем. Усі країни ведуть боротьбу за ринки збуту, прагнуть підтримати національного товаровиробника. Щоб Україні вижити в цих умовах, зберегти економічну й політичну незалежність, весь державний механізм і насамперед — парламент повинні мобілізувати свої зусилля та оперативно відповісти на виклики часу. Безумовно, мова, про що ви зараз кричите, історія, культура — найважливіша складова України як незалежної держави, але давайте чесно зізнаємося: політична незалежність без економічної бути не може. Необхідно підтримувати металургію, машинобудування, енергетику, розвивати підприємництво, створювати сприятливі умови для інвестицій і робити це для того, щоб в остаточному підсумку підвищити рівень життя людей. Сьогодні як ніколи парламенту потрібно шукати й ухвалювати необхідні, життєво важливі рішення.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

«Подолання наслідків аварії на ЧАЕС» — це і зняття з експлуатації енергоблоків, і робота на об'єкті «Укриття», і державна турбота про чорнобильців, і розвиток територій, які було забруднено радіацією

Сьогодні у Верховній Раді відбудуться парламентські слухання «Про стан, заходи та перспективи подолання наслідків Чорнобильської катастрофи». За коментарем ми звернулися до голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Ірини Сех.

— За 27 років, які минули з часу Чорнобильської трагедії, ми неодноразово мали змогу перекоонатися, що катастрофа на ЧАЕС — це багатаспектне, складне, довготривале явище, яке вимагає постійної уваги, сталих стратегічних підходів. Поняття «подолання наслідків аварії на ЧАЕС» включає в себе і зняття з експлуатації енергоблоків, роботу на об'єкті «Укриття», і державну турботу про чорнобильців, і розвиток територій, які було забруднено радіацією. Ці проблеми необхідно розв'язувати комплексно, а для цього — створити таку систему подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, яка поєднала б у собі матеріальне та медичне забезпечення, реабілітацію постраждалих, екологічне оздоровлення забруднених радіацією територій, і, звичайно, необхідно створити ефективну нормативно-правову базу. Оскільки ці питання потребують невідкладних рішень, ми ініціювали проведення парламентських слухань.

Як відомо, ще 2010 року завершився термін дії Загальнодержавної програми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи і вже впродовж чотирьох років переноситься термін подання на розгляд Верховної Ради нової програми. Щоб вона запрацювала з 2014 року, Верховна Рада України повинна її прийняти ще на цій сесії.

Останніми роками проявилася ще одна серйозна проблема. Загальна сума всіх виплат, доплат та допомоги громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, передбачених Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», перевищує можливості державного бюджету. Тому в бюджеті уряд встановлює розміри соціальних виплат в абсолютних сумах у межах асигнувань, передбачених бюджетними програмами, а не залежно від розміру мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії за віком. Така неузгодженість призвела до масових звернень громадян до суду з позовами проти держави та акцій протесту чорнобильців.

Величезна проблема — забезпечення чорнобильців житлом, яке, на жаль, будується дуже повільно.

Потребує реформування система забезпечення ліками громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

ФАКТ

Право на безоплатні медикаменти залишається тільки на папері. Незважаючи на зростання цін на ліки, фінансування з державного бюджету не збільшується.

Переконана, що на часі робота загальнодержавної програми, яка б дала можливість залучити в ці регіони інвестиції, що вкрай потрібні.

Записала Олеся ЛЬВІВСЬКА.

Задля захисту життя жінки

В Україні, відповідно до законодавства (ст. 281 Цивільного кодексу України та ст. 50 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»), жінка має право на штучне переривання вагітності. Так, операція штучного переривання вагітності може бути проведена лише за бажанням жінки в акредитованих закладах охорони здоров'я при вагітності строком не більш як 12 тижнів. За наявності певних медичних та немедичних підстав штучне переривання вагітності може бути проведено при вагітності від 12 до 22 тижнів.

Особливу небезпеку для здоров'я чи навіть життя становлять аборти, проведені всупереч їх нормативно визначеним умовам та/або порядку.

Тому з метою належного забезпечення здоров'я та життя вагітної жінки умови та порядок проведення штучного переривання вагітності взято під кримінально-правову охорону — у ст. 134 Кримінального кодексу (далі — КК) України встановлено відповідальність за незаконне проведення абортів. Проте рівень цієї кримінально-правової охорони достатнім визнати не можна.

Пояснимо нашу позицію. По-перше, 2006 року Україна перейшла на нові, прийняті ВООЗ, критерії перинатального періоду, живонародженості та мертвонародженості, у зв'язку з чим у підзаконних нормативно-правових актах Міністерства охорони здоров'я України (далі — МОЗ України) скореговано термін «аборт». Так, згідно з п. 1.5 Інструкції з визначення критеріїв перинатального періоду, живонародженості та мертвонародженості, затвердженої Наказом МОЗ України від 29.03.2006 р. №179, аборт як штучне переривання вагітності — це її переривання до повного 22-го тижня вагітності з масою вилученого плоду менш ніж 500 грамів та ростом менш ніж 25 сантиметрів, незалежно від наявності ознак життя. Після 22 тижнів формально аборт неможливий, можливі лише пологи.

У зв'язку з вищевикладеним, поза межами кримінально-правової охорони залишається діяння — проведення передчасних пологів з метою позбавитися вагітності, що фактично означає переривання вагітності у термін понад 22 тижні. Тому, оскільки аборт не охоплює переривання вагітності

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ.

при її терміні понад 22 тижні, пропонується в ст. 134 КК України замінити термін «аборт» на юридичну конструкцію «переривання вагітності».

По-друге, щодо суб'єкта незаконного проведення абортів може бути будь-яка фізична осудна особа, котра досягла на момент вчинення злочину 16-річного віку, за винятком лікаря акушера-гінеколога. Цей висновок впливає з змісту диспозиції ч. 1 ст. 134 КК України — проведення абортів особою, яка не має спеціальної медичної освіти.

За ч. 2 ст. 134 КК України суб'єктом незаконного проведення абортів, якщо воно спричинило тривалий розлад здоров'я, безплідність або смерть потерпілої, може бути будь-яка фізична осудна 16-річна особа, в тому числі й акушер-гінеколог.

Без зазначених вище наслідків акушер-гінеколог, навіть у разі порушення ним нормативно визначених умов та/або порядку проведення абортів, відповідальність за ч. 2 ст. 134 КК України нести не буде. Такий висновок базується, виходячи зі змісту диспозиції ч. 2 ст. 134 КК України. У ній відповідальність пов'язується не з самим фактом незаконного проведення абортів, а лише з умовою, що це незаконне проведення абортів спричинило тривалий розлад здоров'я, безплідність або смерть потерпілої.

У цьому контексті зазначається, що нормативно-правове встановлення умов та порядку проведення абортів якраз і покликано мінімізувати всі ризики для життя жінок при перериванні вагітності. А тому пропонується в ч. 1 ст. 134 КК України взагалі не виділяти «осіб, які не мають спеціальної медичної освіти». Отже, відповідальність за незаконне проведення абортів нести будуть усі особи, які

його вчинили з порушенням встановленого законом порядку та/або умов проведення такої операції.

По-третє, щодо такого наслідку як безплідність. Злочин, відповідальність за який передбачена в ч. 2 ст. 134 КК України, сконструйований як матеріальний. Тобто злочин визнається закінченим з моменту настання суспільно небезпечних наслідків. У КК УСРР 1922-го та 1927 року наслідок, який передбачався в кваліфікованих складах незаконного абортів — це лише смерть потерпілої. У КК УРСР 1960 року ця позиція була доповнена наслідком у вигляді тривалого розладу здоров'я. У ч. 2 ст. 134 КК України 2001 року в кваліфікованому складі незаконного проведення абортів передбачено три можливі суспільно небезпечні наслідки: тривалий розлад здоров'я, безплідність, смерть потерпілої.

Звертаючись до медичної літератури, з'ясуємо категорію «безплідність». Так, у «Великій медичній енциклопедії» визначається, що «безплідність — це нездатність до відтворення потомства». Автори підручника «Гінекологія» виділяють такі причини жіночого безпліддя: «психогенні чинники; порушення овуляції (ендокринне безпліддя) (35—40 відсотків); трубчасто-перитонеальний чинник (20—30); різноманітні гінекологічні захворювання (15—25); імунологічні причини (2). У 48 відсотків безплідних жінок, — констатують далі автори, — виявляють одну причину безпліддя, в решті — поєднання двох і більше».

В акушерстві розрізняють ранні наслідки проведення абортів, тобто такі, які розвиваються під час абортів і/або одразу після його проведення, і пізні, тобто такі, які проявляються через деякий час, іноді навіть через роки після операції. Так, М. Майоров у своїй статті «Гормональна реабілітація

Ірина ПАВЛЕНКО.

після абортів» вказує, що «до ранніх ускладнень абортів належать: затримка частин плідного яйця, істміко-цервікальна недостатність, порушення менструального циклу, перфорація матки та ін. До пізніх ускладнень проведеного абортів належать різні порушення менструальної функції: олігоменорея, мено- і метрорагії. Причинами таких станів є, як правило, нейроендокринні порушення центрального генезу, аменорея, що виникає внаслідок порушення регенераторної здатності ендометрію, з наступним пригніченням функції яєчників, а також розвиток спайочного процесу в області внутрішнього отвору цервікального каналу внаслідок його механічної травмизації. До віддалених наслідків проведеного абортів належать: можливе вторинне безпліддя, виникнення трубної вагітності, викидні, мимовільні аборти (невиношування вагітності, ендометриоз, формування в порожнині матки децидуального поліпу та ін.)».

Безплідність — це не самостійне захворювання, це симптомокомплекс різноманітних захворювань організму, а тому його діагностика, а тим паче лікування, є величезною задачею.

Ми вважаємо, що позиція законодавця, який передбачив такий наслідок, як безплідність, у ч. 2 ст. 134 КК України, є поспішною і непослідовною. На підтвердження сказаного пояснимо нашу позицію: по-перше, проведення судово-медичної експертизи з приводу настання безплідності не передбачено ані Правилами проведення судово-медичних експертиз (обстежень) з приводу статевих станів в бюро судово-медичної експертизи, затвердженими Наказом

МОЗ від 17.01.1995 р. №6 (це основний документ, який застосовується у кримінальному провадженні з приводу статевих станів. — Авт.), ані будь-якими іншими нормативно-правовими актами. Так, відповідно до п. 2.8.1 зазначених Правил при проведенні експертизи незаконно проведеного абортів серед інших питань має бути з'ясовано, якої шкоди завдав аборт обстежуваній. На нашу думку, це достатньо загальна фраза, яка може стосуватися питання щодо встановлення конкретної безплідності, а може і не стосуватися. Це означає, що встановлення безплідності при незаконному проведенні абортів не є обов'язковим для слідчих органів у кримінальному провадженні. По-друге, оскільки встановлення безплідності не є нормативним зобов'язанням для слідчих органів, то, відповідно, витрати на проведення цієї експертизи покладатимуться на потерпілу особу. На практиці жінка, яка перенесла незаконне переривання вагітності навряд чи прохатиме таку процедуру, оскільки, погоджуючись на незаконний аборт, вона, відповідно, намагалася приховати цей факт і надалі ще й платити за проведення експертизи на предмет встановлення безплідності, яку призвів аборт, не буде. По-третє, навіть якщо потерпіла особа сама виявить бажання провести таку експертизу, то між самим встановленням безплідності і незаконним абортів, який її спричинив, має пройти певний проміжок часу. Цей час потрібен для діагностики та виявлення конкретних причин.

На питання безплідності як наслідку незаконного проведення абортів була звернена увага і окремих учених-юристів. Так, М. Хавронюк зазначає: «Правильно те, що, на відміну від ст. 134 КК України, у КК Росії відповідальність за цей злочин не обтяжується наслідком у вигляді безплідності потерпілої. Справді, такий наслідок може бути встановлено лише після спливу значного часу, а стосовно особи, яка не досягла статевої зрілості, — тільки після її досягнення, а тому довести причинний зв'язок між діянням і значним наслідком часто буває неможливо».

Однак зауважимо, що наша пропозиція щодо виключення «безплідності» з числа наслідків у ч. 2 ст. 134 КК України не повинна суперечити реальному стану справ. Ідеться про випадки із судової практики. Так, вироком у кримінальній справі №1-106-09 було встановлено

таке: підсудна, не маючи спеціальної медичної освіти, шляхом введення чужорідного предмета провела потерпілій незаконний механічний аборт, унаслідок чого остання була госпіталізована в обласну клінічну лікарню міста Одеси. Згідно з висновком судово-медичної експертизи №76 від 16.04.2009 р. у потерпілої була вагітність, строк якої міг становити 3,5 місяці; штучне переривання вагітності механічним способом у потерпілої перебуває у прямому причинному зв'язку із введенням чужорідного предмета (пластмасової трубки) в порожнину матки, що потягло за собою видалення матки і втрату продуктивної здатності (здатності до запліднення, зачаття і дітородження). Суд справедливо кваліфікував дії підсудної за ч. 2 ст. 134 КК України як незаконне проведення абортів, що спричинило безплідність потерпілої.

Відповідно до п. 2.1.7 Правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, затверджених МОЗ України від 17 січня 1995 р. №6, ушкодження, що призвели до переривання вагітності, незалежно від її строку, належить до *тяжких* за умови, що між цим ушкодженням і перериванням вагітності є прямий причинний зв'язок.

Отже, безплідність може бути результатом різних захворювань організму, а не лише незаконно проведеного абортів.

Діагностика причин безплідності є складним процесом, який іноді може тривати роки. Тому з метою усунення необ'єктивного ставлення у вини цього наслідку пропонується виключити безплідність з числа наслідків в ч. 2 ст. 134 КК України. Випадки видалення внутрішніх статевих органів жіночого організму внаслідок незаконного проведення абортів слід розглядати як «тяжкі наслідки», що узгоджується і не суперечить Правилам судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.

Висновок. На підставі всього вищевикладеного нами запропоновано ст. 134 КК України викласти в такій редакції:

«Стаття 134. Незаконне переривання вагітності

1. **Незаконне переривання вагітності**, карається... (далі за текстом статті).

2. Те саме діяння, якщо воно з необережності спричинило тривалий розлад здоров'я, **тяжкі наслідки** або смерть потерпілої, карається... (далі за текстом статті)».

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ, доктор юридичних наук, народний депутат України;

Ірина ПАВЛЕНКО, викладач кафедри інформаційного та підприємницького права НТУУ «КПІ».

«Свобода» пропонує заборонити аборти

Законопроект ВО «Свобода» про заборону штучного переривання вагітності, зареєстрований у Верховній Раді, прокоментував на прес-конференції у Тернополі народний депутат від цієї політичної сили Олексій КАЙДА (на знімку).

За його словами, це було записано у програмі «Свободи» ще у 2004 році. Спонукає до заборони абортів передусім те, що населення України з кожним роком зменшується. «Крім того, ми заручилися підтримкою церкви, яка давно виступає

проти штучного переривання вагітності — і це вагомий аргумент», — сказав народний депутат.

За проведення абортів пропонується ввести адміністративну та кримінальну відповідальність. «Якщо потрібно буде внести зміни до статей Кримінального та Адміністративного кодексів,

то ми готові це зробити», — наголосив він.

Однак є три позиції, коли відповідальність не настає. Якщо вагітність загрожує життю жінки, у разі медичних показань про патологію плоду та випадків, коли вагітність настала після згвалтування.

На запитання про те, чи не збільшиться кількість підпільних абортів, народний депутат послався на досвід Польщі та інших країн, де така заборона діє. Окрім того, якщо зробити жорсткішим покарання, то кількість охочих порушувати закон зменшиться.

Шоправда, ще велике запитання, чи стане законопроект законом. У нього багато прихильників, але, мабуть, не менше противників. Можливо, питання треба роз-

глядати в комплексі: починати ставеве виховання ще у школі, вчити грамотно застосовувати контрацептиви, фінансово підтримувати молоді сім'ї, дбати про доступне житло для них, будувати дитсадки... Забезпечити ці та інші умови для того, щоб поліпшити демографічну ситуацію, набагато складніше, ніж просто заборонити аборти.

Любов ЛЕВИЦЬКА, Тернопільська область.

У Запоріжжі говорили про конкурентоспроможність нашої освіти

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Одразу двоє народних депутатів України, щоправда, нарізно, побували минулої середи в Запоріжжі. Вадим Колесніченко (Партія регіонів) у супроводі голови Запорізької обласної ради Павла Матвієнка відвідав Запорізький національний університет, а Лілія Гриневич («Батьківщина») відкрила в місті свою громадську приймальню та поспілкувалася з журналістами.

Під час виступу в одній із університетських аудиторій В. Колесніченко виклав свою позицію щодо використання і захисту російської мови та поділився думками стосовно конкурентоспроможності української освіти і наступного працевлаштування випускників вузів.

А от напередодні приїзду голови Комітету Верховної Ради з питань науки та освіти Лілії Гриневич, можливо, й випадково, але сталися дві освітянські події. Спочатку ректори вузів регіону під час круглого столу в Запорізькій обласній раді в цілому підтримали розроблений представниками фракції Партії регіонів (Сергієм Ківаловим, Миколою Сорокою, Григорієм Ка-

летніком) освітній законопроект, а друга новина надійшла вже із Запорізького міського виконкому: директор міського департаменту освіти і науки, молоді та спорту Раїса Чухрай повідомила про необхідність оптимізації шкільної мережі міста. Адже, за її словами, мало не третина шкіл заповнена учнями менш як на 40 відсотків. З питання «оптимізації» й розпочала свою зустріч Лілія Гриневич. Загалом її позиція стосовно цього така. Учні молодших класів мають навчатися якнайближче до рідної домівки. Щодо старших хлопчиків та дівчаток, то тут визначальною є наявність нормальнихдоріг, справних шкільних автобусів, а також альтернативи малокомплектній

школі в рідному селі. Тобто поряд має бути добре обладнана школа із сильним педагогічним колективом, яка реально зможе готувати конкурентоспроможних, якщо можна так сказати, випускників. Першим дзвіночком, що ситуація не відповідає названим вище критеріям, на думку Л. Гриневич, є масовий протест батьків. «Коли люди невдоволені, то, щонайменше, вони не бачать альтернативи», — заявила голова комітету, — та отримують ще й низку незручностей і постійний головний біль, як і що там з їхньою дитиною далеко від рідної домівки». Народний депутат повідомила, що за відомостями, які отримав комітет, у планах виконавчої влади на поточний рік —

«оптимізація» одразу 14 шкіл Запорізької області.

Зачепила голова комітету й питання законопроектів про вищу освіту. Л. Гриневич зазначила, що не здивована тим, що запорізькі ректори підтримали вищезгаданий проект закону. «Це ректорський законопроект, розроблений і поданий ректорами, — вважає вона. — Цей документ передбачає повну централізацію галузі, коли на вищому рівні управління все вирішує Міністерство освіти і науки, а на другому — ректор вузу». А це, на її думку, одразу закладає елемент корупції та маніпулювання коштами. Л. Гриневич вважає якіснішими і сучаснішими два інші законопроекти — від трьох опозиційних фракцій та той, що внесений народним депутатом Віктором Балою. Останній розроблений робочою групою під керівництвом ректора Київської політехніки Михайла Згуровського. Ці документи значною мірою перегукуються, але за умови доброї волі парламенту саме останній законопроект має всі шанси бути проголосованим, вважає Л. Гриневич.

ДОСЛІВНО

Голова Комітету Верховної Ради з питань освіти і науки Лілія ГРИНЕВИЧ:

«Окрім такої категорії українського населення, як ректори, є й інші категорії: студенти, їхні батьки, викладачі, а також роботодавці. Усі вони зацікавлені в істотному поліпшенні якості української освіти».

Перші дві категорії через те, що гарна освіта гарантуватиме гарні робочі місця. Щодо викладачів, то альтернативні законопроекти передбачають, що для них буде створено умови не для «начитки якихось годин», а справді для повноцінного навчального процесу, який дасть змогу підняти престиж і кафедри, і вузу, і загалом української освіти. Роботодавці теж тільки «за» якісну підготовку. Адже сьогодні на перенавчання випускників українських вузів до тих кондицій, яких вимагає сучасне виробництво, повідомила Л. Гриневич, підприємства витрачають щороку до мільярда гривень.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України Богословська Інна Германівна подала декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2012 рік.

Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата України Богословської Інни Германівни за 2012 рік становила 197 305 гривень. У власності Богословської І.Г. перебуває автомобіль Mercedes-Benz/CLS 350 (3498 куб см.) 2007 року випуску.

Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах становить 228 гривень. Розмір внесків до статутного (складеного) капіталу товариства, підприємства, організації — 80 957 гривень. Водночас у розділі «Відомості про фінансові зобов'язання» зазначається, що погашення основної суми позики (кредиту) становило 80 518 гривень. А погашення суми відсотків за позику (кредитом) — 34 802 гривні.

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України Слюз Тетяна Ярославівна подала декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2012 рік.

Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата України Слюз Тетяни Ярославівни за 2012 рік становила 11 204 гривні. Зокрема, заробітна плата — 11 204 гривні (народний депутат України Слюз Т.Я. протягом січня — листопада 2012 року тимчасово не працювала).

У власності Слюз Т.Я. перебуває квартира — 48,46 кв. м.; 1/3 частка квартири — 13,6 кв. м. Сума коштів на рахунках у банках — 5 571 гривня; номінальна вартість цінних паперів — 210 гривень.

Пам'яті Станіслава Івановича Гуренка

Від фракції
Комуністичної партії

України у Верховній Раді України

Фракція Компартії України у Верховній Раді України із сумом сповіщає про те, що 14 квітня 2013 року на 77-му році життя після тяжкої хвороби помер депутат Верховної Ради УРСР Х—ХІ скликань, народний депутат України І, ІІІ і ІV скликань, народний депутат СРСР (1989—1991 рр.), вірний син Комуністичної партії і нашого народу, видатний політичний і державний діяч, колишній Перший секретар Центрального Комітету Компартії України Станіслав Іванович Гуренко, і висловлює глибокі співчуття рідним і близьким покійного.

Пішов із життя Станіслав Іванович Гуренко — вірний син Комуністичної партії, членом якої він був понад півстоліття й виріс до видатного політичного й державного діяча, Першого секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії України, члена Центрального Комітету КПРС і його Політбюро.

С.І. Гуренко пройшов велику життєву і виробничу школу в славному шахтарському краї — Донбасі, одержав політичне загартування в одній з найбільших організацій КПРС. Після закінчення в 1958 році Київського політехнічного інституту понад 16 років трудився на Донецькому машинобудівному заводі імені Ленінського комсомолу України, де пройшов шлях від інженера-технолога до директора підприємства. На цій посаді пропрацював понад шість років. Близько двох років був викладачем Донецького політехнічного інституту. У 1975 році захистив кандидатську дисертацію й здобув учений ступінь кандидата наук.

У 1976 році Станіслава Івановича висунуто на партійну роботу — обрано секретарем Донецького обкому партії, а в 1980 році — заступником Голови Ради Міністрів Української РСР, займався питаннями важкої промисловості, науково-технічного прогресу. На цій посаді пропрацював більш як сім років. За ці роки індустрія Радянської України набула великого розвитку, а наша країна увійшла до десятки найрозвиненіших держав Європи.

1987 року С.І. Гуренко обирається секретарем, а потім другим секретарем Центрального Комітету Компартії України.

Він брав найактивнішу участь у подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи, зокрема, займався локалізацією джерел радіоактивного зараження, організації будівельно-монтажних робіт зі спорудження саркофага навколо реактора 4-го блока. Це не могло не позначитися в подальшому на стані його здоров'я.

У важкий, трагічний для нашої партії, Радянської Батьківщини час Станіслав Іванович Гуренко очолював Українську партійну організацію. Тоді ж його обрали до складу Центрального Комітету КПРС і його Політбюро. Він послідовно захищав завоювання соціалістичного ладу, виступав за здійснення на соціалістичній основі перетворень у нашому суспільстві, яких потребував час, за збереження єдності партії, її позицій, проти наступу антисоціалістичних, націонал-радикальних сил і зрадництва горбачовсько-яковлевської кліки в керівництві КПРС і Радянської держави, руйнівної діяльності перевертнів на місцях.

Після незаконної, позбавленої будь-яких підстав заборони зрадниками й боягузами в Президії Верховної Ради України діяльності Компартії України С.І. Гуренко разом зі здоровими силами в партії й суспільстві мужньо боровся за відновлення історичної справедливості, чесного імені партії.

Ця боротьба, що тривала понад десять років, завершилася переконливою перемогою: у грудні 2001 року Конституційний Суд України визнав укази Президії Верховної Ради України про заборону діяльності Компартії неконституційними. Усі ці роки Станіслав Іванович Гуренко залишався першим секретарем ЦК незаконно забороненої Компартії. Водночас він брав найактивнішу участь у легалізації діяльності комуністів України, створенні й діяльності Компартії України, утвореній в 1993 році. До слова, з'їзд, на якому було проголошено створення цієї партії, був проведений на заводі, де до висування на партійну роботу Станіслав Іванович працював директором.

Змістовним періодом у житті С.І. Гуренка була його діяльність як народного депутата України І, ІІІ і ІV скликань, якій передувала його робота у

двох скликаннях Верховної Ради Української РСР і як народного депутата СРСР. В українському парламенті він плідно трудився в комісії з питань Чорнобильської катастрофи (І скликання) і в Комітеті з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, який С.І. Гуренко очолював шість років (ІІІ і ІV скликання), у фракції Компартії, від якої він обирався народним депутатом.

Багатий життєвий досвід, ґрунтовна інженерна, економічна, політична підготовка, високий інтелект і компетентність, почуття відповідальності давали йому змогу компетентно й успішно вирішувати важливі державні питання в інтересах трудового народу. Він надавав велику допомогу товаришам в оволодінні вмінням поєднувати депутатську діяльність із проведенням у життя лінії партії. Його відрізняли відкритість, скромність, висока політична і загальна культура.

Станіслав Іванович Гуренко завжди і в усьому був прикладом, зразком безмежної вірності справі партії комуністів, її марксистсько-ленінському прапору, більшовицькому товариству. Переконаний комуніст, патріот, інтернаціоналіст, невтомний трудівник і боєць — таким він назавжди залишиться в пам'яті всіх, хто його знав, хто з ним разом працював, боровся за торжество соціалізму на нашій землі.

Асоціація народних депутатів України з глибоким сумом сприйняла звістку про передчасну смерть після важкої хвороби 14.04.13 року народного депутата першого, третього та четвертого скликань
ГУРЕНКА

Станіслава Степановича.

04.03.1990 року він висунутий кандидатом і обраний народним депутатом Української РСР. Двічі обирався народним депутатом у третьому та четвертому скликаннях. Був членом Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи, членом Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, головою Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій. Кандидат економічних наук. Нагороджений орденом Жовтневої Революції, трьома орденами Трудового Червоного Прапора.

У політичному, громадському житті був активним учасником законотворчого процесу. Станіслав Степанович назавжди залишиться у нашій пам'яті порядною і самовідданою людиною, активним громадянином держави. Найщиріші співчуття сім'ї і близьким покійного.

З понад 800 наявних в Україні ВНЗ залишиться не більш як 300. При цьому термін навчання у них збільшиться: у магістратурі до 1,5—2 років, в аспірантурі — з 3 до 4 років. Про це розповів голова ради ректорів Дніпропетровської області Олександр Величко, повідомляє наш власкор Володимир Рибальченко

Лікарні і поліклініки Сум у першому кварталі нинішнього року було профінансовано майже на 81%. Так, комунальні послуги було профінансовано на 74%, харчування хворих — на 58%(!), медикаменти — на 49%, перев'язочні матеріали — на 46%, інформує наш власкор Владислав Жмурков

Про новий годинник зі старою гарантією

ТОЧКА ЗОРУ

Уряд затвердив Державну програму активізації розвитку економіки на 2013—2014 роки, яка передбачає залучення 380 мільярдів гривень, так, ніби завів годинник. Щонайменше 50 мільярдів гривень під державні гарантії планується залучити вже цього року. Наскільки це виправдано? Якщо локомотивом обрано металургійний сектор, то коли очікувати на пожвавлення внутрішнього ринку металопродукції? Чи сприятиме це модернізації основних фондів вітчизняних виробників продукції? І що очікує капітальне будівництво, житлове — зокрема? Про це та інше розмірковує колишній міністр промисловості (1995 — 1997 рр.) Валерій Мазур.

Треба дбати про вудлице, а не рибу

— Валерію Леонідовичу, чи змінилося ваше ставлення до механізму державних гарантій відтоді, як ви залишили міністерське крісло?

— Звісно. Сьогодні я проти того, щоб надавати державні гарантії без належного страхування цих гарантій. Відтоді, як я був міністром, чимало води сплило — і я вже не той, що був, і промисловість не та. Проте на-завжди запам'ятав, що за кредитами, узятими під державні гарантії, підприємства в більшості не розрахувались. У цьому аспекті можна згадати Макіївський металургійний завод, який свого часу побудував стани 150 та 350 за кредити, які взяв під державні гарантії. Результат — близько 200 млн. доларів США заплатив бюджет України за ці гарантії. Запорізький алюмінієвий комбінат під гарантії уряду взяв кредити майже на 100 млн. доларів на закупівлю обладнання для виробництва алюмінієвої фольги. Розраховувалась за кредит держава. А виробництво алюмінієвого прокату так і не запрацювало. Обладнання і досі ржавіє в ящиках. Але більшість вже, впевнений, розтягнули. Бюджет України заплатив свого часу 212 млн. німецьких марок за кредит, взятий концерном «Оріана» (Калуш) під гарантії уряду. Під гарантії уряду брали кредити на багато десятків мільйонів доларів, я пам'ятаю, і сільгоспвиробники, і виробники акумуляторів на Дніпропетровщині. Як і очікувалось, а може, планувалось, розраховувалась за кредити держава. І так далі. Мінфін вам назве ще не один десяток підприємств, кредити яких у різні роки сплачувала держава, бо вона їх гарантувала. Мені здається, що в результаті надання державних гарантій ще в ті часи Україна втратила не менш як мільярд доларів США. А може, і більше. Тому не розбазарюйте гроші платників податків шляхом надання державних гарантій «ініціативним» бізнесменам. Якщо планувати прискорення промислового виробництва, то, образно кажучи, треба пропонувати засоби лову, а не рибу.

— Державні гарантії я зараховую до найбільш непрозорих і ризикованих механізмів підтримки бізнесу — вони напряму

пов'язані з небезпекою втрати бюджетних коштів. Так чи ні?

— Ось, будь ласка (показує постанову уряду «Про Державну програму активізації розвитку економіки на 2013—2014 роки» від 27 лютого 2013 року), першочергові плани уряду. Читаю про наміри змен-

НАША ДОВІДКА

Мазур Валерій Леонідович, вчений у галузі металургії. Член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки, лауреат Державної премії у галузі науки і техніки. Трудову біографію почав вальцювальником трубопрокатних станів на Нікопольському Південно-трубному заводі. 27 років займався науковою роботою в Інституті чорної металургії СРСР (нині Інститут чорної металургії імені З. І. Некрасова НАН України). Захистив кандидатську та докторську дисертації, став гідним послідовником школи вчених-прокатників, заснованої академіком О. П. Чекартьовим.

Упродовж 1993—2000 років працював заступником міністра промисловості України, міністром промисловості України, першим заступником міністра промислової політики України, радником Президента України, поєднуючи з науковою діяльністю.

шувати ставки ввізного мита на обладнання, яке у нас не виготовляється, але яке потрібне для модернізації підприємств. Підтримую обома руками. Але далі йдеться про надання державних гарантій на 10 млрд. гривень для залучення коштів на будівництво нових виробництв, що, на мій суб'єктивний погляд, зовсім не обов'язково уряду робити.

Так, мені не зрозуміло, навіщо державні гарантії корпорації «Інтерпайп», якщо вона змогла збудувати сучасний потужний електросталеплавильний комплекс у Дніпропетровську за свої кошти. Маючи основні фонди вартістю декілька мільярдів доларів США, ця корпорація спроможна знайти заставу під кредит в 1540 тисяч гривень для будівництва другої черги зазначеного комплексу.

Думаю, що «Інтерпайп» легко може обійтись без державних гарантій під кредит 750 тисяч гривень для створення потужностей з виробництва труб підвищеної міцності на площах «Ні-

ко Тьюбу» у Нікополі. Тим паче, що прохання державних гарантій негативно впливає на імідж будь-якої компанії. Я považаю «Інтерпайп», щиро бажаю йому успіхів у реалізації планів.

Великий ризик супроводжує рішення про надання державних гарантій під кредит у сумі 9 млрд. гривень на створення сучасного ливарно-прокатного комплексу на ПрАТ «Металургійний комплекс «Донецьк-сталь». Безумовно, за такі великі гроші можна збудувати сучасний мініметалургійний завод. Цих грошей може вистачити і на два ливарно-прокатні комплекси. Але ж є реальна небезпека, що за нинішнього внутрішнього попиту на металопродукцію цей ін-

дійного проекту на Запорізькому алюмінієвому комбінаті та його негативні для бюджету наслідки.

Є побоювання, що за великі кредити, отримані під державні гарантії, споруджуватимуть об'єкти, які Україні не потрібні. Так само, як не потрібен стадіон у Львові, на який витратили шалену суму бюджетних грошей. Взагалі в програмі уряду йдеться про 2013 — 2014 роки. Але ж очевидно, що до кінця 2014 року зазначені та більшість інших проектів реалізовані не будуть. Щоб збудувати — не вистачить часу. Витратити кредитні гроші — можуть встигнути.

— А чи мають ці проекти вирішальне значення для металургії України?

— Названі проекти навіть при їх благополучному завершенні, в чому є великий сумнів, кардинально не змінять обличчя металургії України і зовсім не є визначальними. В нинішніх умовах, на мій погляд, коли на складах українських шахт накопичилось десятки мільйонів тонн вугілля, яке не може бути використано в металургії через високий вміст у ньому сірки, найактуальнішим завданням є оснащення металургійних комбінатів обладнанням для знесірчування чавуну. Це дасть можливість використовувати більше українського вугілля (навіть з високим вмістом сірки) в металургії і виправить негативну ситуацію у вугільній галузі. Саме на вирішення подібних завдань, що мають дійсно державне значення, уряд України повинен надавати державні гарантії під кредити, тільки коли вони підприємствам вкрай потрібні.

А взагалі якщо будь-яка корпорація, бізнесструктура не в змозі взяти кредити під заставу власних активів, то не треба перекладати на державу ризик збитковості чи незавершення інвестпроекту і неповернення кредитних грошей. В цьому питанні треба віддати належне компаніям «Метінвест», «ІСД», які не хитрують і не беруть державні гарантії для модернізації власних підприємств.

«Інтерпайп» також завжди так працював.

— Ви вважаєте, що завдяки оснащенню наших металургійних комбінатів установками для знесірчування чавуну Україна зможе зменшити імпорту і збільшити використання для виготовлення коксу власного вугілля?

— Саме так. Постановою від 13 березня 2013 р. №225 Кабінет Міністрів обмежив імпорту коксівного вугілля обсягом 10,2 млн. тонн на рік. А чому взагалі Україна імпортує вугілля, коли своє нема куди дівати і гори його тліють на складах наших шахт? Тому, що українське вугілля має високий (до 2%) вміст сірки.

При виробництві коксу, чавуну і сталі ця сірка переходить спочатку в кокс, а потім в чавун і сталь. В якій сталі вміст сірки не повинен перевищувати 0,03%. От і виходить, що ми імпортуємо вугілля з Росії, в якому майже немає сірки, для виробництва коксу і чавуну з мінімальним вмістом сірки. Але в світі є новітні технології, які дають можливість очистити чавун від сірки і, відповідно, використовувати вугілля для коксу і навіть залізорудну сировину з високим вмістом сірки.

— Але, мабуть, ці технології дуже дорогі й недоцільні українським металургам?

— Зовсім ні. Технологія знесірчування чавуну розроблена українськими вченими Інституту чорної металургії НАН України, що в Дніпропетровську, та Інституту титану в Запоріжжі. На «Азовсталі» установка для знесірчування чавуну в об'ємі 2,5 млн. тонн на рік працює з 1977 року. У 80% партій чавуну вміст сірки не перевищує 0,005%. За рахунок цього виплавляють якісну сталь. Подібна установка, але німецького виробництва, працює в Алчевську.

— А що, німецькі установки для знесірчування чавуну кращі й дешевші, ніж українські?

— Навпаки. Українські технологія та обладнання і кращі, і дешевші. Увесь комплекс для десульфурзації чавуну коштує приблизно 5,5 млн. доларів США. Українські інститути впровадили технологію десульфурзації чавуну на декількох десятках закордонних металургійних комбінатів. Останню установку за проектом названих українських інститутів нині вводять в експлуатацію на металургійному комплексі на Тайвані, де знесірчуватимуть 6,5 млн. тонн чавуну на рік. Наприклад, тільки в Китаї працює приблизно 220—230 та-

ких установок, багато з яких мають українську родословну. А в Україні працюють тільки вказані дві та ще одна маленька на Маріупольському комбінаті імені Ілліча. Німецька установка коштує на приблизно 1,5 млн. доларів дорожче. Але менеджери Держинки, наприклад, мають намір купити німецьку, а не українську. І це в той час, коли необхідно обладнання спроможні виготовити, я впевнений, Азовмаш, Новокраматорський машинобудівний завод, Сумське об'єднання імені Фрунзе. Але менеджерам середньої ланки цікавіше купувати обладнання за кордоном, а не в Україні. Згадайтеся, чому.

— А скільки коштує знесірчування тонни чавуну?

— Економіка дуже приваблива. Подорожчання тонни чавуну становить усього 2—2,5 долара США. Але знесірчування чавуну дає змогу виробляти кокс із порівняно дешевого українського вугілля. Завдяки цьому витрати на виробництво будуть знижені на значно більшу суму. І ще. Для проектування і спорудження такої установки потрібен один рік.

— Ви вважаєте, що саме під такі проекти, які мають значення одночасно і для вугільників, і для металургів, і для машинобудівників уряд має надавати державні гарантії на залучення кредитів?

— Саме так я вважаю, бо в цьому разі позитивний поштовх отримає вся економіка України. На такі проекти можна і доцільно надавати державні гарантії для залучення кредитів.

— Схоже, ви взагалі проти надання державних гарантій під кредити для модернізації наявних і впровадження нових виробництв в Україні.

— Зовсім ні. Але, крім наміру надавати державні гарантії, уряду необхідно розробити і затвердити жорсткий порядок, процедуру, методику, регламент, механізм надання державних гарантій і контролю за використанням кредитів, взятих під гарантії уряду. Для отримання державних гарантій підприємство повинно надати державі (наприклад, в особі державних банків) заставу відповідної вартості (майно, фінансові ресурси, цінні папери тощо) під уся суму державних гарантій. Крім того, державні гарантії, які надаються бізнесу під кредити, повинні обов'язково бути застраховані, перестраховані в першокласній світової рівня страховій компанії. Далі вважаю за необхідне передбачити наступні пункти в механізмі надання державних гарантій.

Підприємство, організація, що бажає отримати державні гарантії під кредит, повинно надати результати комплексної експертизи цього проекту, виконаної державними органами України, включаючи НАН України, Мінфін, Мінекономрозвитку тощо. Поста-

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...Луганщина
модернізує
рухомий склад

Для реалізації програми з відновлення рухомого складу в галузь пасажирських перевезень Луганщина планує залучити близько 160 млн. гривень. До того ж йдеться про приватні інвестиції, бюджетні кошти для цієї мети не залучатимуть.

Якщо врахувати, що автобус у середньому коштує 400 тис. гривень, то на заплановані кошти область може придбати 400 одиниць транспорту. Як повідомив директор регіонального Агентства сприяння інвестиціям Юрій Бережний, угоду з Асоціацією автоперевізників Луганської області про спільну участь у реформуванні транспортної галузі та про заходи залучення інвестиційних ресурсів уже підписано.

Відновлення рухомого складу є невід’ємною умовою для ліцензування пасажирських перевезень у майбутньому. Як відомо, Міністерство інфраструктури України підготувало проект змін у Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах. Згідно з цим документом до конкурсу не допускають автоперевізників, які або використовують переобладнані вантажівки, або не обладнають свої транспортні засоби тахографами та GPS-терміналами.

Не зможуть стати учасниками конкурсу й підприємства, що провадять діяльність на ринку автостанційних і транспортних послуг, а також передають транспортні засоби в оренду. Понад те, передбачені нові вимоги до обов’язкового оснащення транспортних засобів пасками безпеки. Автоперевізники, що мають новіші транспортні засоби, більший штат співробітників і колективний договір, матимуть перевагу.

Юрій Бережний певен, що впровадження програми реформування пасажирських перевезень розв’яже проблему тарифів. «Економічні розрахунки, — пояснює він, — показали, що наша програма без шкоди для мешканців області дасть можливість знизити витрати перевізників на обслуговування свого рухомого складу та знизити витрати підприємств на послуги автостанцій за рахунок уведення в маршрутну мережу нових автостанцій. За умови прозорого розподілу субвенцій на компенсацію пільгових перевезень потреби в підвищенні вартості проїзду не буде».

Як переконують розроблювачі концепції програми реформування пасажирських перевезень, «про підвищення тарифів ми зможемо не говорити принаймні кілька найближчих років».

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

згідно з проектом повинні бути винятково українські підприємства. Кредити під державні гарантії бажано залучати в українських державних банках. Навіть якщо кредити під державні гарантії будуть залучені в іноземних чи українських недержавних банках, то контроль за витрачанням коштів згідно із затвердженим проектом і кошторисною документацією повинні здійснювати українські державні банки, бо державні гарантії — це ті самі бюджетні гроші.

— Як ви сприйняли б встановлення адміністративної, а то й кримінальної відповідальності за непогашення кредитів, виданих під державні гарантії. Адже ми вже маємо гіркий досвід, але наступаємо на ці граблі знову...
— Я реагував би на це позитивно. Але це нічого не дасть. Головне, щоб була відповідальність майнова. Як бачимо, відповідальності за кредити бракує. Значно більше доморощеного лобізму, який завдає непоправної шкоди державним інтересам. Тому я проти того, щоб спекулювати державними гарантіями і ставити опосередковано під удар бюджет держави з його відповідальністю за виплату зарплати вчителям, лікарям, військовослужбовцям, пенсіонерам.

Будівництво подвійних стандартів
— Валерію Леонідовичу, розвиток металургійної промисловості пов’язаний з перспективами збільшення внутрішнього ринку металопродукції — його приростом за рахунок збільшення обсягів будівництва...
— Авжеж. Збільшення обсягів будівництва, яке нині у стагнації, збільшить використання у цій галузі металевої арматури, балок, швелерів та іншої металопродукції. Тому металурги схвально сприймають наміри уряду, спрямовані на стимулювання

будівництва. На цьому, власне, акцентував увагу на засіданні Комітету з економічних реформ і глава держави Віктор Янукович...

— А що ви думаєте з цього приводу? З чого б ви почали активізувати, скажімо, житлове будівництво, яке продовжує стагнацію?

— У нас на одного громадянина припадає утричі менше житлової площі, ніж у розвинених країнах. Це — статистика.

Обсяги і темпи зростання в країні житлової нерухомості, особливо економ-класу, вкрай мізерні. Торік вони були нижчі за показники 2011 року на 13,8 відсотка. Вочевидь держава має стимулювати купівлю громадянами житла за рахунок втілення спеціальних програм. Треба створювати умови для здешевлення будівництва житла, завдяки зменшенню цін на будівельні матеріали, за рахунок надання пільгових кредитів на придбання житла тощо.

Проте, на жаль, так відбувається, що на словах держава нібито підтримує будівельну галузь, а насправді спостерігається протилежне.

— Наведете приклади таких подвійних стандартів?

— Будь ласка, хоч і не знаю, як кваліфікувати такі явища. Причому, різні держустанови нав’язують прийняття урядових рішень, щоб виробників будівельних матеріалів різними непосильними поборами. Наприклад, згідно з постановою уряду №1214 від 4 серпня 2000 року, підприємства з ви-

добутку будматеріалів зобов’язані на договірних засадах обслуговуватися державними аварійно-рятувальними службами. Крім того, постановою №615 від 30 травня 2011 року створили спеціалізовані державні геологічні підприємства, які покликані на договірних засадах здійснювати моніторинг та науковий супровід користування надрами. Але спосіб, у який вони це роблять, нагадує грабунок серед білого дня. Причому, за «моніторинг та науковий супровід» використання однієї свердловини для видобування води підприємство має щорічну стовідсоткову передплату викласти 96 тисяч гривень! За три «аналізи» (вибору методичних засобів, показників, достовірності моделей, звітних матеріалів) та консультації виробничників (і за таке беруть!) — 37 тисяч гривень! Стільки само за оцінку та аналіз проектних рішень, дотримання законодавчих вимог (де ви таке бачили?), нарешті — за результати моніторингу та наукового супроводу, підготовку звітів. Академіки світового рівня за свою справді наукову працю одержують у сотні разів нижчу платню.

За такий само «моніторинг та науковий супровід» з кар’єрів для видобування глини чи вапна беруть по 130 тисяч гривень на рік. Навіть при тому, що взимку кар’єр припиняє роботу, «моніторити» нікого і нічого, але мусиш платити, якщо не хочеш, щоб «моніторники» не позбавили підприємство ліцензії на видобуток. Такий «моніторинг» накручує собівартість сировини для будівництва, а відтак і будівельних матеріалів, а далі житла. Уряд має невідкладно зупинити цю методику подвійних стандартів, яка шкодить економічним інтересам держави.

— На початку квітня у Дніпропетровську відбулась Міжнародна на-

уково-практична конференція, яка аналізувала використання у будівництві автоклавного газобетону. Це ефективний будівельний матеріал.

— Дуже перспективний, бо його використання дає змогу значно знизити собівартість будівництва. Виробництво його в Україні постійно поширюється. Наприклад, в цьому році буде введено в експлуатацію виробництво газобетону на заводі Таврійської будкомпанії (ТБК) у Херсоні. Пусконаладжувальні роботи вже майже завершено. До того ж ТБК планує цього року побудувати ще підприємство з випуску цієї продукції на Львівщині, а в 2014 році — на Волині. Вже триває монтаж устаткування.

— Чи означає це, що галузь будівельних матеріалів готова до зростання попиту на будівельному ринку? До активізації програми «Доступне житло»?

— Поза сумнівом. Скажімо, на підприємствах тієї ж ТБК у Херсоні та Кульчині завдяки вкладеним інвестиціям вже встановлено сучасне обладнання і впроваджено ефективну технологію, що дає змогу виробляти і цеглу, і камені будь-яких розмірів та кольору, і блоки підвищеної міцності, що не потребують штукатурки і посилюють сейсмостійкість будівель. Усі ці енергоефективні та екологічно безпечні матеріали здешевлюють будівництво на 20—30 відсотків. Ці та інші підприємства готові до інтенсивної роботи і тільки чекають, щоб потужніше запрацювала програма «Доступне житло».

— Я знаю, що конференція у Дніпропетровську прийняла звернення до уряду щодо потреби впроваджувати положення Податкового кодексу, які стосуються рентних платежів за видобуток сировини для виробництва газобетону та інших будівельних матеріалів.

— Це ще один головний біль у вироб-

ників. Зважаючи на те, що урядові плани націлені на розширення і здешевлення житлового будівництва, логічно було б очікувати помірних ставок за видобуток мінеральної сировини — вапняку, крейди. Але торік вони зросли на 67 відсотків. Парадокс у тому, що, перше, градація величин мінімальних ставок у гривні прив’язується не до складу сировини (вмісту оксиду кальцію, кількості шкідливих домішок, або що), а від призначення (попри те, що одна й та сама сировина може використовуватися для виготовлення різної продукції). За своєю природою, вапно і крейда — одне й те саме, але в Податковому кодексі ставка плати за видобуток тонни вапняку для виробництва силікатної цегли встановлена більш як удвічі вища, ніж за видобуток тонни вапняку флюсового. Абсурд і нонсенс, безумовно, бо флюсовий вапняк більш якісний. Смішно казати, але в Україні ставка плати за видобуток однієї тонни вапняку становить трохи більше 25 грн. А ставка плати за видобуток тонни ільменіто-цирконієвого концентрату 10,49 грн. При тому, що на ринку тонна вапняку коштує приблизно 100 грн., а тонна цирконієвого концентрату 3000 доларів США. Де ж тут підтримка будівництва житла?

Диявол криється у деталях, бо ми повернулися до того, з чого й почали: до невиправданих преференцій, «моніторингу та наукового супроводу», які не прискорюють, а гальмують розвиток галузей і ринків. Тож не зайве перевірити ще раз годинник.

Записав Сергій ВЛАД.

Ще про перспективи нафтопереробного заводу

Понад 2,5 мільйона тонн нафти плановано переробляти в ПАТ «Одеський нафтопереробний завод», яке відновлює свою роботу. Збільшити обсяги виробництва і створити нові робочі місця дасть змогу вдосконалення організації праці та впровадження нових технологій. Нові перспективи відкриває і реалізація інвестиційних проектів.

Даючи старт початку пусконаладжувальних робіт на підприємстві, Едуард Ставицький, міністр енергетики й вугільної промисловості України, сказав: — Ми зробили перший крок у питанні поновлення нафтопереробки як на Одеському НПЗ, так і в Україні. Наші підприєм-

ства нафтопереробної галузі останнім часом переробляли не більш як 300 тисяч тонн на місяць, а це недостатньо для того, щоб забезпечити країну. Розраховуємо, що до кінця цього року ми вийдемо приблизно на один мільйон тонн на місяць, як уже й було в 2003—

2004 роках. Тоді Україна забезпечувала себе власною переробкою на 90%, а нині ми залежимо від імпортної складової.

Голова ради директорів групи «ВЕТЕК» Сергій Курченко зазначив:

— Ми розбудовували мемо це підприємство, тому рівень заробітних плат і кількість працівників не зменшиться, а навпаки — збільшиться.

Генеральний директор ПАТ «Одеський нафтопереробний завод» Валерій Чахеев наголосив:

— За час простою заводу компанія «ЛУКОЙЛ» підтримувала колектив. Виплачувалася повністю заробітна плата. Станом на сьогодні середня заробітна плата на Одеському НПЗ становить 5,5 тисячі гривень. Це значно більше, ніж середня заробітна плата по Одеській області. Реалізовуватиме свою продукцію завод переважно на внутрішньому ринку.

В’ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Фото Олега
ВЛАДИМИРСЬКОГО.

ІЗ ДОСЬЕ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Одеський нафтопереробний завод введено в експлуатацію в 1937 році. У квітні 1999 року на конкурсних засадах акції ВАТ «Одеський НПЗ» було придбано компанією «ЛУКОЙЛ». До моменту приходу «ЛУКОЙЛ» на НПЗ (у 2000 році) завантаження заводу становило 30%, глибина переробки нафти була найнижчою по Україні. В 2008 році, після першого етапу реконструкції, глибина переробки становила 74,6%. Від 2000 року в підприємство інвестовано понад 200 млн. доларів США. 2009 року на заводі побудовано та введено в експлуатацію блок газової фракції комплексу гідроочищення і азотна станція.

У Біляївському районі біля села Яськи під час проведення ремонтних робіт обірвався канат, який утримував понтонний міст через річку Турунчак. У цей час на мосту перебував автомобільний кран і двоє робітників. Рятувальники зупинили дрейфуючі понтони за 200 метрів від місця їх стаціонарної стоянки, *інформує наш одеський власкор В'ячеслав Воронков*

Фонд порятунку архітектурних пам'яток старовини хочуть створити в Кам'янці-Подільському. У заповідному місті є десятки національних пам'яток, але коштів для їх збереження держава не виділяє, *повідомляє наш власкор Віра Шпильова*

«Бездимний» закон виконується на 93 відсотки

Учора минуло рівно чотири місяці, відколи у країні почав діяти так званий бездимний закон. Від 16 грудня 2012-го курити на робочих місцях, у громадських закладах, а головне — у барах, ресторанах та нічних клубах, заборонено. Причому табу законодавець ввів не тільки на звичайні цигарки, а й на кальяни та електронні сигарети.

Громадськість, щоправда, тоді досить скептично сприйняла новину про обмеження тютюнопаління у закладах харчування та на підприємствах усіх форм власності. Аргумент був цілком логічний: на той момент уже кілька років діяла заборона на куріння у громадських місцях (підземні переходи, дитячі та спортивні майданчики, під'їзди тощо). Та допомоги їх очистити від сигаретного диму це не допомогло. Відтак і віри у те, що новий «бездимний» закон буде виконуватися ретельніше, також було мало. А дарма! На початку цього року Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів разом із пред-

ставниками коаліції «За вільну від тютюнового диму Україну» провела одночасний моніторинг закладів ресторанного господарства у 13 областях країни. Усього було перевірено понад 1100 кафе, ресторанів та барів. Результат — більш ніж втішний. У 93% закладів не палять і норм «бездимного» закону загалом дотримуються.

— Президент та уряд розгорнули активну боротьбу проти тютюнопаління. Це може відчуті побачити кожен. Як показали перевірки, «бездимний» закон уже працює на 93%. Наші підприємці зрозуміли, що держава не жартує, і контроль буде дуже жорсткий. Окрім цього, ми розробляємо

програму, яка б ще покращила контроль за виконанням закону про заборону тютюнопаління, — сказав учора під час брифінгу голова Державної інспекції України з питань захисту прав споживачів Сергій Орехов.

Позитивно оцінюють ефект від впровадження «бездимного» закону і представники громадськості. Приміром, Андрій Скіпальський, голова правління регіонального центру громадянського представництва «Життя», нагадав, що за даними різних опитувань, понад 75% українців загалом підтримують і позитивно оцінюють заборону паління у закладах харчування. Та нині, за його словами, необхідно розпочати своєрідну освітню кампанію серед самих споживачів.

— Потрібно навчити споживачів писати скарги. Те, що фахівці Держспоживінспекції на неї відре-

агують і проведуть перевірку, вже доведено досвідом. Тому в наших планах на найближчий час — активізувати споживачів, — сказав Андрій Скіпальський.

Скарг від українців чекують і у Держспоживінспекції. Пояснюють, мовляв, тільки після звернення можливо ініціювати позапланову перевірку того чи іншого закладу. Адже, як свідчить практика, більшість власників ресторанів та кафе навчилися готуватися до запланованих приїздів інспекторів. У столиці, приміром, з часу впровадження закону було проведено кількадесят перевірок і винесено лише 5 штрафів. І причина, як зізнаються у самій Держспоживінспекції, не в тому, що у Києві порушників мало, а в тому, що частина з них добре навчилася приховувати факт куріння.

Та якщо більшість рес-

ЦИФРА

За перші три місяці цього року до Держспоживінспекції надійшло 72 скарги та заяви від споживачів щодо неналежного виконання підприємцями антитютюнового законодавства. За цей само період фахівці відомства провели перевірку понад 600 суб'єктів господарювання. У кожного десятого виявили порушення (розміщення попільничок або куріння у приміщеннях ресторанних закладів, невідведення спеціальних місць для куріння чи їх неналежне оформлення на підприємствах, порушення заборони щодо реклами тютюнових виробів). До адмінвідповідальності притягнули 9 осіб. Підприємства ж, що порушили вимоги законодавства, оштрафували на 859,5 тисячі гривень.

торанів та кафе від тютюнового диму все ж очистили, у решті громадських місць — роботи непочатий край. Попри розвішені таблички із надписом «Курити заборонено», у підземних переходах навіть у центрі столиці палять. Так само відновилися самоорганізовані курилки у тамбурах більшої пасажирських поїздів. А з зупинок громадського транспорту курці

нікуди і не зникали. У громадських організаціях радять: скажитися на це правоохоронним органам і не боятися робити зауваження людям із цигарками. Адже уже доведено, тютюновий дим — це не просто неприємний запах, а справжня загроза для здоров'я. І перейматися збереженням власного життя передусім має кожен особисто.

Віктор ДЕЙНЕКА.

Пізні дощі та тепла погода вирівняли ситуацію

За сприятливих погодних умов на Луганщині планують закінчити весняно-польові роботи в найближчі два дні. За словами директора департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Андрія Хорошка, у регіоні вже засіяно ранніми зерновими культурами 96% від запланованих площ, на

100% виконано підживлення озимих. На порядку денному — пересівання озимих у тих районах, де це необхідно. Йдеться про низку агрогосподарств центральних районів області — Краснодонського, Біловодського, Слов'янського, а також Станично-Луганського.

«Через те, що сіяти ці-

єї осені довелося в майже суху землю, у нас були побоювання щодо врожаю на цих територіях, — пояснив директор профільного обласного департаменту. — Однак пізні дощі та тепла зима трохи вирівняли ситуацію. У підсумку, сходи озимої пшениці отримано на 95% площ». При цьому він зазначив, що на 75% площ сходи перебувають у нормальному стані.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Затяжна зима озимину не налякала

Щоб врожаї були щедрими, аграрії поспішають підживлювати рослини. Працівники ТОВ «Горинь Агро» вже тиждень як вийшли у поле.

— Попри невтішні прогнози, озимина перезимувала добре, — тишиться агроном-технолог підприємства Микола Туракевич, показуючи

сходи. — Для гарного росту підживлюємо рослини аміачною селітрою та карбамідом. Добривами запаслися добре. Вистачає й паливно-мастильних матеріалів.

Не так давно підприємство прикупило техніку. Адже від цього, за переконанням генерального директора «Горинь

Агро» Володимира Гриба, великою мірою залежить успіх сільськогосподарських робіт. Минулого року придбали два трактори, нові оприскувачі та сівалки.

Нині на часі — сівба ярої пшениці, кукурудзи та сої.

Анастасія АДАМЧУК.

Рівненська область.

ФОТОФАКТ

У вівторок вранці у столиці біля мосту Патона прорвало теплотрасу. Як повідомляє «Українська правда», аварійна бригада почала відключати пошкоджену ділянку тепломережі на перетині вулиць Лаврської і Старонаводницької.

Причина банальна — зношеність тепломережі, яка була прокладена наприкінці 1970-х років.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ФОТОФАКТ

У Києві шахтарі-інваліди зі Східного й Західного Донбасу прийшли на переговори з Мінсоцполітики. Вони вимагають осучаснення пенсійних і щомісячних страхових виплат, а також скасування законопроекту, який порушує їхні соціальні права й інтереси.

На знімку: Сергій Пузиков — представник Червоноармійської організації шахтарів-інвалідів Донецької області, Юрій Кузьменко і Євгеній Чеботарьов — перший заступник і голова громадської організації із соціального захисту інвалідів і потерпілих на виробництві в Донецькій області «Захист».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Замість сплати боргів — з кулаками на держвиконавця

Такий випадок стався у Шевченківському районі Запоріжжя. Коли 25-річна жінка-держвиконавець у супроводі понятих та представника позивача — концерну «Міські теплові мережі», натиснула на кнопку дзвінка, то навіть не думала, чим скінчиться її візит.

З дверей вийшов 31-річний син власників квартири і кулаками, як йдеться в протоколі, «змусив припинити виконавчі дії». Постраждали і держвиконавець, і поняті, і співробітник тепломереж. Чолові'ягу не зупинило навіть те, що всі його дії фіксували на відео. Після цього всі постраждали, як мовиться, зняли побої, а райвідділ міліції порушив кримінальну справу, яку відразу взяла під свій контроль прокуратура області.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ. Запоріжжя.

Вандали замахнулися на святині

У Глухівському районі Сумської області невідомі понівечили меморіальний комплекс загиблим у роки Великої Вітчизняної війни в

селі Шалигине і пам'ятний знак у селі Уланове. Обидва обеліски скорботи було розбито і розмальовано фашистськими свастиками.

За фактом вандалізму правоохоронці розпочали

ЦИФРА

5 тисяч доларів Співробітники СБУ спільно з Генеральною прокуратурою України викрили та припинили протиправну діяльність судді Деражнянського районного суду, який вимагав та отримав хабар від місцевого мешканця. 36-річний суддя вимагав гроші від родича засудженої особи за те, щоб залишити без змін вирок суду першої інстанції. Цей вирок було оскаржено прокуратурою, яка вимагала заміну умовного терміну покарання реальним строком ув'язнення. Суддю було затримано на гарячому під час одержання п'яти тисяч доларів.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

кримінальне провадження за ч. 1 ст. 194 КК України, яка передбачає позбавлення волі на строк до трьох років.

Владислав ЖМУРКОВ.

Де мільйони на ремонт доріг?

40 мільйонів гривень минулого року неефективно використано під час ремонту доріг у Львівській області. За цим фактом розпочато 50 кримінальних проваджень.

«Ми маємо чесно зізнатися і сказати, куди зникли ці кошти і хто в цьому винен, або довести до логічного завершення роботи, на які було виділено бюджетні гроші», — прокоментував ситуацію голова Львівської ОДА Віктор Шемчук і пообіцяв особисто тримати на контролі питання ремонту доріг на Львівщині.

Після перевірки, яку провели працівники прокуратури, міліції та Державної фінансової інспекції, виявилось, що 40 мільйонів гривень було використано невідомо на що. Жителям області пообіцяли після завершення перевірки детально розповісти, хто винен у тому, що дороги занедбані, а до окремих населених пунктів неможливо дістатися.

Богдан КУШНІР.

Львів.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

Київській дамбі нічого не загрожує

Таку думку під час учорашнього ознайомлення з роботою Київської гідроелектростанції висловив прем'єр Микола Азаров.

«Мають місце спекуляції щодо критичного стану Київської дамби. Жодного критичного стану немає! Я спеціально поставив це питання представнику «Укргідроенерго» і він доповів мені, що моніторинг відбувається цілодобово і щодня. Стан дамби і греблі жодних побоювань не викликає», — цитує прем'єра «Урядовий портал».

Глава уряду наголосив, що особисто переконався: спекуляції навколо Київської дамби безпідставні, вона цілком безпечна і працює в штатному режимі. При цьому М. Азаров звернув увагу, що навіть офіс голови «Укргідроенерго» розташований під дамбою, нижче рівня водосховища. «Хоча б це свідчить про те, що ми з вами у безпеці», — пожуривав він.

Оцінюючи перспективи розвитку гідроенергетики, прем'єр повідомив, що серед найближчих планів — доведення частки електроенергії, що виробляється гідроелектростанціями, до 15 відсотків від загального обсягу.

«Ми маємо велику програму розвитку вітчизняної гідроенергетики, маємо всі можливості, щоб провести модернізацію гідроелектростанцій, у нас є заво-

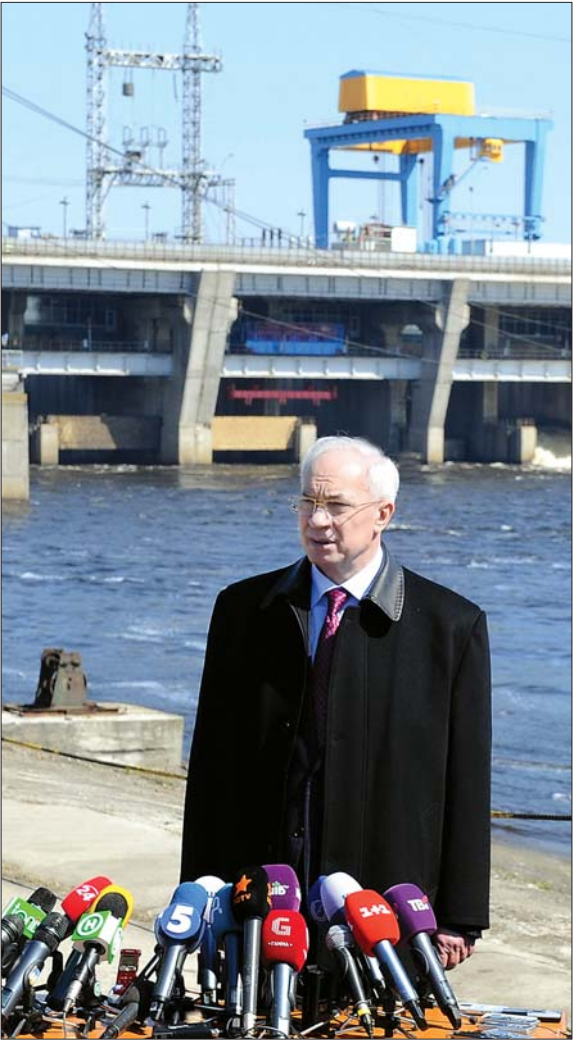
ди, які виробляють усе необхідне для модернізації ГЕС. Ми хочемо спільно зі Світовим банком довести рівень ГЕС в обсязі електроенергії, яка виробляється в країні, приблизно до 15 відсотків», — сказав М. Азаров. За його словами, це дозволить забезпечити нормальний баланс електроенергії, яка виробляється на АЕС, ТЕС та ГЕС.

Загалом, відповідно до Енергетичної стратегії на період до 2030 року, тільки на Дніпрі потужність гідроелектростанцій планується збільшити на 10 відсотків, а термін їх експлуатації буде продовжено на 40 років. Прем'єр повідомив, що ці роботи вже виконано на 50 відсотків. Крім того, завершується підготовка до початку будівництва Каховської ГЕС-2 потужністю 270 МВт та Канівської ГАЕС на

1000 МВт, а до кінця цього року планується запустити другий агрегат Дністровської ГАЕС, яка стане найбільшою у Європі та шостою за потужністю у світі. За словами М. Азарова, це забезпечить нормальний баланс електроенергії, яка виробляється на АЕС, ТЕС та ГЕС, дозволить значно розширити експортні можливості енергосистеми держави та регулювати графік навантаження в енергосистемі.

Торкнувшись теми весняного водопілля, прем'єр зазначив, що завчасно вжиті урядом заходи дозволили взяти ситуацію під контроль. «Я переконався, що ситуація повністю спокійна і контрольована», — сказав він та додав, що зараз можна з усією відповідальністю сказати: найгірше вже позаду. «Буде ще один пік, пов'язаний із проходженням паводка з північних територій, який очікується у 20 числах квітня, однак усі емоції для приймання великої води готові», — підкреслив М. Азаров.

Фото з сайту «Урядовий портал».

Стир затопив одне з волинських чудес

Річка Стир уже з усіх боків оточила будинок скульптора Миколи Голованя в Луцьку.

Рівень води в ріці Стир у Луцьку продовжує підніматися. 16 квітня він досяг рекордної за останні кілька десятиліть позначки — 613 сантиметрів над умовним нулем. Це на півметра

більше, ніж під час великих повней 1999-го і 2006 років. Щоправда до рекордного показника 1932-го не вистачає ще цілого метра.

Заступник начальника облуправління водних ресурсів Олек-

сандр Сергушко вважає, що втримати потік води певною мірою допомогло сховище Хрінниківської ГЕС. Нині в обласному центрі підтоплено низку споруд у низинній історичній частині міс-

та. Зокрема на вулиці Лютеранській у воді стоїть будинок відомого в області скульптора Миколи Голованя, який за свою оригінальну архітектуру і численні прикраси фасаду кілька років тому було названо одним із семи чудес Волині.

Затоплено і значну територію центрального парку культури і відпочинку. Прикро, що відновлена минулого року меліоративна система так і не запрацювала. Адже тут є насосна станція, яка могла б відкачувати з каналів зайву воду в річку Стир.

Щодоби на 2—6 сантиметрів підіймається рівень Прип'яті та її притоки Стоходу. Тож ситуація в області залишається тривожною, хоча і контролюваною.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

Цукроварню перетворили на арсенал

На території колишнього цукрозаводу у селі Почапинці Лисянського району співробітники СБУ та Держслужби з надзвичайних ситуацій виявили склад боеприпасів часів Другої світової війни.

Організували підпільний арсенал «чорні» археологи, котрі спеціалізуються на воєнних раритетах. Як повідомила прес-група управління СБУ у Черкаській області, спеціальний підрозділ піротехніків вилучив і знешкодив 14 артилерійських снарядів, 16 мінометних мін та 16 авіаційних бомб.

Нині триває розслідування цього випадку, щодо колекціонерів-копачів порушено кримінальну справу.

Лілія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

...пожежа на Вуглегірській ТЕС сталася через займання вугільного пилу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Обсяг завданої шкоди ще уточнюють: цифру обіцяють назвати лише в червні. Але вже зараз візуально фахівці визначили, що агрегати пошкоджені не так сильно, як прогнозували раніше. «Шкода від пожежі виявилася меншою за передбачувану, тому прийнято рішення не наново відбудовувати чотири енергоблоки, а капітально відремонтувати», — заявив міністр.

Він додав, що відновлені агрегати будуть енергоефективнішими та екологічно чистішими.

Винних в аварії керівник відомства не назвав, пославшись на те, що розслідуванням займаються правоохоронні органи. Родина загиблого робітника отримала одноразову допомогу у зв'язку із втратою годувальника, їй призначено щомісячні виплати згідно із законом. Вирішують питання про забезпечення теплом мешканців міста: раніше житло опалювали за рахунок станції. Тепер же заплановано спорудити нову котельню, яка має бути готова до нового опалювального сезону.

А на шахті «Чайкіне» ДП «Макіїввугілля» знайдено тіла всіх трьох загиблих унаслідок раптового викиду вугілля та газу 14 квітня: гірничого майстра 1965 року народження, машиніста гірничо-виймальних машин 1975 року народження, проходника 1972 року народження. Працює комісія зі спеціального розслідування групового нещасного випадку, яка з'ясує обставини і причини загибелі шахтарів.

Ліна КУЩ.

...до 1000-ліття храму облаштували алею з рідкісної кримської сосни

Саджанці рідкісної кримської сосни висадили обабіч вузької алеї, що веде до скельного монастиря в селі Лядова Могилів-Подільського району на Вінничині.

— Дерева не тільки стануть окрасою дороги до обителів, а й, що важливіше, зміцнять крутосхил, — каже настоятель монастиря отець Антоній. — Ми щиро вдячні всім, хто цими днями допомагає нам у підготовці до знаменної дати.

Дорогу до святині, збудованої в скелях на дністровій кручі, облаштовували працівники Вінницької облдержадміністрації. Вони ж висадили ряд ялин на березі Дністра, звідки бере початок дорога до храму. Зелені насадження надали працівники обласного управління лісового та мисливського господарства.

У впорядковуванні території та розбудові храму беруть участь представники низки трудових колективів району. Адже згідно з Указом Президента України, відзначення 1000-літнього ювілею Лядівського скельного монастиря відбуватиметься на державному рівні — у серпні-вересні нинішнього року.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

...на Прикарпатті діє програма легалізації

Майже кожне третє прибуткове підприємство в Івано-Франківській області виплачує своїм робітникам зарплатню, що є нижчою від загальноприманого рівня. Для боротьби з цим на Прикарпатті діє комплексна програма заходів з легалізації заробітної плати в області на 2013—2014 роки та створено однойменну комісію. Її представники збирають дані місцевих Центру зайнятості, Пенсійного фонду, податкової адміністрації, управлінь праці та соціального захисту, співставляють їх і виявляють недобросовісних роботодавців.

За словами голови комісії, першого заступника голови ОДА Ігоря Зварича, позитивна динаміка в бік легалізації зарплат є щомісяця, проте питання ефективного механізму боротьби з тіньовими виплатами залишається актуальним.

Галина БРУХАЛЬ.

У Херсоні подорожчав проїзд

У Херсоні майже одночасно подорожчав проїзд — причому як на сухопутному, так і на водному транспорті. Рішенням міського виконавчого комітету вартість квитків на тролейбуси вже з 1 травня збільшиться на чверть — до 1,25 гривні. Відповідно місячні проїзні для школярів з травня коштуватимуть 30 гривень, для студентів — 38 гривень, а для громадян та організацій — усі 100 гривень.

Не відстає від органу місцевого самоврядування і Нижньодніпровське представництво Адміністрації річкових портів України. Послуги його флотилії пасажирських теплоходів, яка за сезон перевозить

понижзям Дніпра близько мільйона пасажирів, також подорожчали на чверть, і з початку навігації пасажирів (за винятком пільговиків) платитимуть за квиток уже не 12, а 15 гривень.

Подорожчання проїзду транспортники, як завжди, пояснюють збільшенням розміру мінімальних зарплат, зростанням цін на запчастини, дизпаливо для суднових електродвигунів та електроенергію для тролейбусів. Усі причини цілком обгрунтовані, але пасажирам від цього не легше. Їм у гаманці додаткові кошти ніхто автоматично не закладає.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

У Києві на будівлі фабрики «Воронін» відкрили меморіальний барельєф і кабінет-музей українського модельєра Михайла Вороніна.

Фото Євгена МАЛОЛЕТКИ/УНІАН.

У рамках ініціатив Президента України діти соціально незахищених прошарків з Миколаївської області зможуть оздоровлюватися на курортах Батумі, а грузинські діти відкриють для себе красу Миколаївщини. Також буде створено спільну робочу групу, щоб дати більше можливості Миколаївській області й Аджарській автономії розвивати туристичний напрям, *повідомляє наш власкор Ірина Нежигай*

Правоохоронці шукають організатора вибухів у Бостоні

Марафон у Лондоні, який мав відбутися в неділю, можуть скасувати через вибухи на аналогічному спортивному заході в американському Бостоні. За словами виконавчого директора змагання Ніка Байтела, всі спортсмени й аматори спорту перебувають у жалобі й поки що не можуть пережити те, що сталося. «Це скорботний день для спортсменів і тих, хто їх підтримує», — сказав Н. Байтел, слова якого наводить Eurosport.

Нагадаємо: нинішнього понеділка на фінішній лінії Бостонського марафону прогрімали два вибухи. Повідомлялося про виявлення п'яти бомб, що не розірвалися. Бомби в Бостоні, можливо, були виготовлені в домашніх умовах. За останніми даними, загинуло троє осіб, постраждало 144. Поліція заявила, що натрапила на слід можливого організатора вибухів. Ним може виявитися темношкірий чоло-

вік, що намагався прорватися в заборонену для сторонніх зону. Правоохоронні органи розшукують цю людину. Очевидці теракту в Бостоні заявляють, що досі не можуть повірити, як у їхньому місті могло статися подібне. «Це більше схоже на Багдад, ніж на Бостон», — заявив колишній військовий медик. Люди розповідають про велику кількість поранених і калюжі крові. Один чоловік бачив, як

людину підкинуло від вибуху в повітря. Інший очевидець розповідає, що багато потерпілих лежали на землі з відірваними руками й ногами. Хірург із Канзаса Кріс Руп пробіг 42 км, але знайшов у собі сили після виснажливого марафону допомагати пораненим. «Я спочатку думав, що в мене за спиною будинок обрушився, а потім зрозумів, що стався вибух», — заявив він, пишуть зарубіжні ЗМІ. Журналістка норвезького телеканала NRK Яніке Екельберг подумала, що гуркіт був святковим пострілом з гармати. «Потім побачила багато пожежних машин і карет швидкої допомоги. У цей момент я зрозуміла, що

Пораненому надають допомогу.

це був не салют», — розповіла вона. Спостерігачі вже назвали бостонську трагедію найкривавішою з часів 11 вересня 2001 року. Втім, президент Барак Обама поки що уникає слова «теракт», називаючи те, що сталося, «інцидентом». Проте, за інформаці-

єю американської преси, представники ФБР розглядають вибухи як можливий теракт. У вівторок уранці пакистанські таліби офіційно заявили, що не причетні до трагедії в Бостоні. Першими на вибухи в Бостоні відреагували лідери країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Зокрема, Японія посирила заходи безпеки у всіх місцях масових зборів людей, заявив прем'єр-міністр країни Сіндзо Абе. В Європі, арабських країнах та інших регіонах посольства Сполучених Штатів узяли під посилену охорону. Фото БТА/Укрінформ.

Біг-Бен мовчатиме...

Сьогодні під час похорону колишнього прем'єр-міністра Великобританії Маргарет Тетчер Біг-Бен, що є одним із символів Лондона, мовчатиме, передає Бі-бі-сі з посиланням на спікера палати громад Джона Берку. За словами Д. Берку, цим жестом народ Великобританії зможе «висловити глибоку повагу до Маргарет Тетчер». Зазначимо, що востаннє годинник на будинку парламенту замовкав у 1965 році під час похорону Вінстона Черчілля. «Залізну леді» поховать у соборі Святого Павла. Очікується, що до Лондона прибудуть численні іноземні делегації, очолювані керівниками країн і урядів. Про свою участь у жалобних заходах раніше заявили чинний прем'єр-міністр Великобританії Девід Кемерон та більшість видних політиків країни. Тим часом у британській столиці з 8 квітня

постійно проходять мітинги супротивників М. Тетчер. Багато хто святкує смерть колишнього прем'єр-міністра і в регіонах Великобританії, в основному це стосується шахтарських районів: у роки прем'єрства М. Тетчер профспілка гірників вела завзяту боротьбу проти закриття шахт. Маргарет Тетчер була першою жінкою на чолі британського уряду, який очолювала з 1979 по 1990 роки. Проведена в ті роки соціальна й економічна політика зробила її мішенню для постійної критики. На знімку: у Великобританії напередодні похорону колишнього прем'єр-міністра країни Маргарет Тетчер відбулася репетиція церемонії. Фото Photoshot/Укрінформ.

Військовий бюджет Росії зростає

Стокгольмський інститут проблем світу (SIPRI) опублікував дослідження про військові бюджети розвинених країн. Росія — одна з небагатьох держав, яка навіть під час економічної кризи нарощує військові витрати. Витрати Кремля в 2012 році збільшилися на 16 відсотків і перевищили 90 мільярдів доларів. Це 4,4 відсотка ВВП країни. У дослідженні вказується, що тільки в США й Китаї військовий бюджет більш як у Росії. Водночас, Вашингтон і Пекін на утримання армії витрачають астрономічні цифри: США — 670, а Китай, відповідно, 160 мільярдів доларів. Утім Росія за останні два роки обігнала з військових витрат такі країни, як Великобританія, Франція, Індія, Німеччина, Саудівська Аравія. Таке зростання визнається не так об'єктивними причинами — оборонною достатністю, як геополітичними амбіціями нинішнього військово-політичного керівництва країни. Росія має ядерний потенціал, що поступається тільки США й цілком може забезпечити свою оборону лише ракетно-ядерною зброєю. За словами Володимира Путіна, «ядерна зброя залишається найважливішою гарантією суверенітету й територіальної цілісності Росії, відіграє ключову роль у підтримці глобальної та регіональної рівноваги, стабільності». Російські експерти знаходять багато аргументів на користь того, що військові витрати повинні збільшуватися. В Росії — «протяжний кордон і велика територія», «неблагополучні сусіди», а армія потребує модернізації та переозброєння. Отже, серед порівнянних за військовими витратами країн Росія є абсолютним лідером з темпів зростання оборонних витрат. Тому можна говорити про посилення мілітаристських тенденцій у внутрішньому і зовнішньополітичному житті РФ. Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

«Циклон-4» — у бразильському проекті

Северодонецьке науково-виробниче підприємство «АНТЕКС-автоматика» бере участь в унікальному українсько-бразильському космічному проекті «Алкантара-Циклон Спейс». За участю українських фахівців у Бразилії будуть космодром, на якому розміщується створений в Україні ракетно-космічний наземний комплекс «Циклон-4». Частка участі северодонецьких фахівців — розробка приладів для дистанційного газового аналізу, застосовуваних не лише в хімічній, металургійній промисловості, а й на космодромах. Ці прилади реагують на найменші зміни концентрації кисню, компонентів ракетного палива, технологічних газів в атмосфері. Завдання северодонецького полягає не тільки в поставках і установці необхідного устаткування, а й у навчанні персоналу, гарантійному обслуговуван-

навантажень під час старту не витримав. Виникла проблема потрібно було розв'язати до наступного старту — за три місяці. Ми використовували теоретичні розробки, виконані северодонецькими вченими, яким удалося створити надійну систему віброзахисту, прив'язану до умов морської платформи. Конструкцію ми випробували на вібростендах Северодонецького НВО «Імпульс», чий комп'ютерні комплекси відмінно послужили вітчизняній космонавтиці. Після повторного пуску ракети заокеанські колеги-інженери з інтересом «перемалювали» конструкцію обладнання, що сподобалося їм. В українсько-бразильській програмі «АНТЕКС-автоматика» бере участь за дорученням Державного космічного агентства України, у співдружності із дніпропетровськими ракетобудівниками. Алла АНТИПОВА. Луганськ.

ФОТОФАКТ

Понад 120 серферів з усього світу з'їхалися до прибережного екваторського міста Монтаніта, щоб з 6 по 16 квітня взяти участь у змаганнях «Surf World». На знімку: екваторець Феліпе Родрігез практикується під час перерви у змаганнях. Фото Xinhua/Укрінформ.

Невиліковно хворі кричать від болю...

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

«Голос України» в серії публікацій (19, 26 січня та 9 лютого поточного року) розповідав про історію хвороби одинокої пенсіонерки з Бучі Київської області. Жінка страждала на саркому (рак кісток), і з 1 січня 2013 року внаслідок реформи екстреної медичної допомоги перестала отримувати наркотичний знеболювальний препарат — ін'єкційний морфін. Редакція намагалася розібратися в ситуації, в якій опинилася пані Людмила, з'ясувати, хто винен у тому, що жінка вимушена терпіти страшний біль. Весь цей час морфін хвора не отримувала взагалі, як пояснили у Головному управлінні охорони здоров'я Київської області, через відсутність у невідкладної допомоги місцевої лікарні відповідної ліцензії на право використання та зберігання наркотичних препаратів.

У березні Людмила Омелянівна померла, так і не отримавши якісного знеболювального.

Доступ до знеболення в нашій країні — одна з найтяжчих тем для обговорення і вкрай важке завдання для вирішення. Насамперед для самого пацієнта, якому болить, але лікар неначе не звертає на це уваги. «Треба терпіти» — теза, з якою живуть більша частина вітчизняних пацієнтів. «Відмучився!» — думка, з якою ми прощаємося зі своїми рідними, після важкої хвороби. Але ж біль лікується, і весь світ не боїться його лікувати...

Ситуація, що сталася з пані Людмилою, на жаль, не поодиноким. Визначити чітко одну причину, чому так сталося, — дуже складно. Це проблема комплексна, важка, яку розв'язувати слід усім разом, із залученням громадянського суспільства, пацієнтів, лікарів, держави. Україна на сьогодні залишається серед країн із найменшими показниками споживання наркотичних анальгетиків в медичних цілях.

У лютому 2013 року в Україні нарешті зареєстрували таблетований морфін. Дуже довго довелось тисячам пацієнтів та представникам громадських організацій виборювати право бути знеболеними не лише ін'єкційною формою морфіну, який має обмеження добової дози використання, а й болючі наслідки великої кількості ін'єкцій. І це лише один із пунктів списку зобов'язань, які має виконати наш уряд задля забезпечен-

ня доступу до знеболення та надання якісної, відповідно до міжнародних стандартів, медичної допомоги.

Цей список вимог було представлено у

для підготовки пропозицій щодо зміни в нормативно-правових актах, які регулюють обіг наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в закладах охорони здоров'я України. До її складу ввійшли представники Державної служби з контролю за наркотиками, МВС, МОЗ, громадських та міжнародних організацій.

«Частиною третьою статті 21 Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» визначено, що порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я (далі

нови Кабінету Міністрів «Про затвердження порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у закладах охорони здоров'я України». Його було розміщено на офіційному веб-сайті МОЗ та ДСКН для громадського обговорення.

А через рік цей доопрацьований проект передано до секретаріату Кабміну. У цей час неурядові організації, активісти та пацієнти не раз зверталися до представників уряду та Прем'єр-міністра щодо прискорення процедури погодження та затвердження цього документа, щоб змінити ситуацію, яка скла-

ла з доступом до не можна. Проте й розраховувати на те, що медична сестра ходитиме кожні чотири години до хворого, теж не можна.

Із 1 січня 2013 року у зв'язку із набранням чинності Законом України про екстрену медичну допомогу, забезпечення знеболенням хронічних хворих — це вже не обов'язок бригад «швидкої». Отже, понад півмільйона пацієнтів залишилися без можливості втамувати нестерпний біль та отримати належне знеболення.

Довгоочікувана постанова уряду має дозволити формувати запас знеболювальних препаратів для таких хворих удома строком до 10 днів.

І ще одна складність, яка виникає на шляху отримання знеболювального, — це механізм його виписування. Постанова має скасувати обов'язкові комісії з призначення сильно діючих знеболювальних і віддати це право всім лікарям, включаючи сімейних. Тобто пацієнтові не треба буде довго чекати на отримання «комісійного» висновку або ж проходження консультації «профільного» спеціаліста. Він має лише потрапити до свого лікуючого терапевта.

Система контролю за обігом наркотичних речовин до сьогодні вимагає від медичного персоналу дотримання складної процедури «списання» пустих ампул з-під використаних препаратів. Очікувана постанова КМУ скасує таку необхідність. Адже якщо й надалі дотримуватися такої логіки «контролю» медичного обігу, то після використання пацієнтом таблетованої форми морфіну необхідно передавати на опис та списання пусті блістери...

А поки що затримка в перепогодженні та затвердженні цієї постанови призводить до того, що онкологічно хворі в нашій країні продовжують помирати в муках, і тим самим порушується право людини гідно піти з життя...

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

травні 2011 року уряду міжнародною правозахисною організацією «Нагляд за дотриманням прав людини», в окремому звіті, присвяченому Україні, під назвою «Неконтрольований біль». Нашій державі знадобилося два роки, щоб виконати один із семи необхідних пунктів — зареєструвати морфін у таблетках.

Інша рекомендація — «внесення змін та доповнень у порядок обігу наркотичних засобів для забезпечення можливості отримання пацієнтами або членами їх родин запасу сильнодіючих опіоїдних знеболювальних для використання вдома». Влітку 2011 року створено робочу групу

— порядок) має бути врегульовано нормативним актом Кабінету Міністрів України. Проте досі цей процес керується наказом МОЗ України від 21.01.2010 р. №11 «Про затвердження порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у закладах охорони здоров'я України», що містить процедури, які фактично унеможливають надання належного знеболення пацієнтам, — коментує ситуацію директор програми «Громадське здоров'я» МФ «Відродження» Вікторія Томашевська.

У листопаді 2011 року робоча група пестворила проект поста-

знеболення. Але й досі постанову не прийнято, а хворі продовжують терпіти нелюдський біль.

Дія морфіну триває чотири години, тож і наступна ін'єкція або прийом таблетки для ефективного знеболення має відбуватися кожні чотири години. Це один із п'яти фундаментальних принципів ВООЗ забезпечення адекватного знеболення. Більшість пацієнтів в Україні отримують ін'єкцію морфіну лише раз або двічі на день. Це пов'язано найчастіше із системою забезпечення цим препаратом через мережу медичних закладів — запас удома опіоїдних анальгетиків для пацієнтів лишати

ФОТОФАКТ

Прийом у новій дитячій консультації Центральної районної лікарні Скадовська, яка отримала акредитацію Міністерства охорони здоров'я України як заклад, доброзичливий до дітей.

Фото Сергія ЯНОВСЬКОГО.

Жити і вірити

Нині в області понад 300 дітей, які вже потребують паліативної допомоги, повідомив директор департаменту охорони здоров'я ОДА Роман Мельник.

Вирішено переобладнати Надвірнянський будинок дитини (розрахований на 120 місць, а перебувають лише 30 дітей) під дитячий хоспіс. «Приміщення є, кваліфіковані кадри — також, передбачено бюджетне фінансування в розмірі майже 7 мільйонів гривень, але тільки за державні кошти створити справді сучасний медичний заклад ми не зможемо», — каже чиновник.

Насамперед медики навідріз відмовились від поняття лікарняна палата. На їхнє переконання, це мають бу-

ти дитячі кімнати з максимальною наближенням до домашніх умов. По-друге, матері повинні перебувати там разом із дітьми.

У найближчих планах — створення виїзного хоспісного відділення, фахівці якого проводитимуть консультації вдома, навчатимуть рідних, як доглядати та поводитися з хворими...

На Івано-Франківському обласному телебаченні «Галичина» пройшов телевізійний марафон «Жити і вірити», де збирали кошти на облаштування

першого в Україні стаціонарного хоспісу (Центру паліативної допомоги) для невиліковно хворих дітей.

Реквізити Благодійного фонду допомоги невиліковно хворим «Мати Тереза»: р/р 2600000032 969, ПАТ експортно-імпорتنний банк України «Укресімбанк», філія в м. Івано-Франківськ, МФО 33 66 88.

Галина БРУХАЛЬ. Івано-Франківська область.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

Крім автомобілів «швидкої», матимуть ще й гелікоптер

Майже 4,5 мільйона гривень використано на створення Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, відкритого у Вінниці на території обласної клінічної лікарні імені Пирогова. Ще 9 мільйонів гривень виділено на укомплектування нової установи необхідним медичним обладнанням і технікою.

За словами головного лікаря медичної структури Анатолія Пірникози, сусідство з лікарнею сприятиме ефективному наданню допомоги пацієнтам різно-профільними фахівцями установи. Головна особливість центру — наявність єдиної оперативно-диспетчерської служби. Ії фахівці завдяки системі GPS у реальному режимі відстежуватимуть на екрані місцезнаходження кожного автомобіля «швидкої допомоги». Отримавши повідомлення про хворого, такі дзвінки передаватимуть за номером «103», і медики відправлятимуть до пацієнта ту бригаду, що перебуває найближче до місця виклику.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Туберкульоз атакує

105 дітей захворіли на туберкульоз торік на Дніпропетровщині. У понад 90 відсотків випадків — це туберкульоз легень. Також зустрічається туберкульоз кісток, очей та інших органів. На обліку в області перебувають близько 6 тисяч неповнолітніх: і хворих, і тих, які перехворіли, а також тих, що належать до групи ризику.

За даними головного позаштатного спеціаліста з дитячої фтизіатрії департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Сергія Тарана, рівень захворюваності на туберкульоз у дітей та підлітків вдалося навіть знизити. Якщо 2010 року цей показник був 20,1 на 100 тисяч населення віком до 18 років, то 2012-го — 18,4.

Дуже проблематичною, на думку медиків, залишається профілактика хвороби. «Ці проблеми пов'язані насамперед із нестачею уваги з боку батьків до своїх дітей. Вони або не хочуть, або не знаходять часу для того, що привести дитину до поліклініки і зробити їй елементарну пробу, — зазначає Сергій Таран. — Через це показник туберкулодіагностики в області досить низький. Ми просимо батьків вчасно приводити дітей на профілактичні огляди, щоб запобігти цьому важкому захворюванню».

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Не вистачає грошей на харчі і ліки

На харчування одного пацієнта Тернопільського обласного тубдиспансеру витрачається 16,5 гривні на день. Для порівняння: у Хмельницькій області — 30 гривень, у Донецькій — 32. А повноцінне харчування — важлива складова ефективного лікування недуги. За словами головного лікаря цього закладу Вадима Рудика, така ситуація склалася тому, що через відсутність обласного бюджету фінансування з початку року йде з розрахунку 1/12 минулорічних витрат. Не краща ситуація із забезпеченням ліками. На одного хворого — лише 4,5 гривні на день. На щастя, спеціалізовані протитуберкульозні препарати постачаються централізовано, пацієнтів ними забезпечують безплатно і без перебоїв. Хто відповідатиме за те, що хворі стали заручниками політичних протистоянь в області, де досі не прийнято головного кошторису?

Тим часом кількість хворих на туберкульоз на Тернопільщині хоч потроху зменшується, але не на стільки істотно, щоб можна було говорити про ефективне подолання цієї недуги. Торік виявлено понад півтисячі нових випадків захворювань, туберкульоз забрав життя 82 осіб. Хвороба молодшає: найменшому пацієнту — 2,5 року. Зростає кількість захворювань серед підлітків.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Ведуча рубрики «Медицина»

Ольга ВАУЛІНА.

У Полтаві водоканал узявся за ремонт доріг, *повідомляє наш власкор Віталій Скобельський*. При відділі благоустрою КП «Полтававодоканал» запрацювала спеціальна бригада, яка відновлює асфальтне полотно на ділянках, де зимою ремонтували водопостачання

В українському хлібі міститься удвічі більше солі, ніж у Європі. Про це повідомив головний дієтолог МОЗ України Олег Швець, передає УНН. За його словами, основна причина цього — що більше додають солі, то менше треба класти борошна

Скотомогильник «сибірки» — місце для дитячих розваг

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Водний розважальний центр для дітей та дорослих у санітарно-захисній зоні скотомогильника для тварин, вражених сибірською виразкою, — дозволене сусідство. Принаймні так вважають у Державній санітарно-епідеміологічній службі України, яка відгукнулася на звернення редакції нашої газети про будівництво приватного дельфінарію «Акварель» поруч із таким скотомогильником у курортному місті Скадовську на березі Чорного моря.

«У Багдаді все спокійно»?

Перший заступник голови ДСЕС О. Кравчук у своїй відповіді «Голосу України» від 15 березня нинішнього року підтверджує, що дельфінарій справді розташований на відстані всього за двісті метрів від земельної ділянки, відведеної для могильника. Але це, на думку автора листа, цілком законно і нормально, оскільки ще у 1984 році «скотомогильник розміром 110 на 50 метрів було переорано, оброблено хлорним вапном, покрито бетоном завтовшки 40 сантиметрів та огорожено бетонними плитами висотою два метри» (кінець цитати).

Справді, у своїй відповіді чиновник нітрохи не погіршив проти істини — є на скотомогильнику і бетонні плити, й огорожа. Та дуже шкода, що перед підготовкою листа до ре-

го руйнують. Зараз збудників сибірської виразки у ґрунті навколо могильника лабораторні дослідження не виявляють, але що буде, коли стики між бетоном втратять герме-

тичність? Адже ризик такого розвитку подій зберігається, щоб там не казали співробітники наших контролюючих органів.

Обіцянки—цяцянки

Сподіваючись, що після виступу «Голосу України» скотомогильник на курорті справді привели до ладу, і запевнення херсонських та київських чиновників про його безпечність є цілком правдивими, наш кореспондент знову вирішив у відрядження до Скадовська, аби переконатися у цьому на власні очі. Та картина, яку я там побачив, переконливо свідчить про те, що чиновники видають бажане за дійсне. З двох звалищ поруч із «забороненою зоною» за чотири місяці тут спромоглися прибрати лише одну. Інша — із будівельним сміттям — за цей час розрослася, на око, принаймні вдвічі. Розбиті ворота з сітки-рабиці, що ведуть до могильника, поставили знову, закріпивши не за допомогою зварювального апарата, а ... порізанними шматками телефонного кабелю. Та найголовніше

порушити їх герметичність, нікуди не поділися. Тому варто пройти дошам, за кілька місяців поверхня потенційно небезпечного об'єкта знову нагадуватиме веселенький зелений гай. На додачу скадовський пенсіонер Володимир Яківчук, котрий збирав неподалік траву для своїх кіз, розповів, що останнім часом могильник ще перетворився й на місце забав підліткових гуртів, котрі вечорами проникають туди через уже згадані символічні ворота та влаштовують там посиденьки. Власне кажучи, про це свідчать не тільки розповіді городян, а й кольорові графіті, залишені тими ж підлітками з ВНУТРІШНЬОГО боку огорожі могильника.

Я зробив спробу дізнатися думки працівників приватного дельфінарію, чи вважають вони безпечним сусідство розважального комплексу для дітей та дорослих поруч із могильником худоби, яка загинула від смертоносної сибірської виразки. Та, як і минулого разу, на територію «Акварелі» мене просто не допустили. Та й не тільки мене одного: про відмову у допуску для перевірки редакцію повідомила у своєму листі і Державна екологічна інспекція України. У Скадовській райдержадміністрації поінформували, що за кілька днів до мого приїзду дельфінарій нама-

галася «провідати» заступник голови Херсонської облдержадміністрації Ганна Пономаренко, і перед нею двері також не відчинили — знадобилося втручання цілої «групи підтримки» з Скадовської РДА, щоб умовити неймовірно пильну «облогу фортеці» показати, які умови створили тут морським котикам та дельфінам.

Дотримання норм поводження із тваринами та безпечність дельфінарію має контролювати управління ветеринарної медицини Скадовського району. Але там стану справ не коментують — начальник управління Павло Запорожець тривалий час перебуває у лікарні, а в його підлеглих тепер інший клопіт — з'ясування стосунків із правоохоронними органами. Нещодавно в управлінні завершила перевірку міліцейська служба по боротьбі з економічною злочинністю. Вона виявила факти незаконного, на думку перевіряючих, списання та перепродажу цінного майна — автомобіля та катера, у результаті якого утворилася недостача на суму понад вісімдесят тисяч гривень. Тут уже, як бачимо, не до дельфінів.

Р. С.
Утім, привернути увагу ветеринарів до проблеми так вдалося. Сталося це після того, як «Голос України» звернувся безпосередньо до міністра аграрної політики та продовольства України, який

відповідно до законодавства координує діяльність Державної ветеринарної служби. Після міністерського доручення центральний орган ветслужби таки угледів порушення та підтвердив, що «санітарно-захисна зона від дельфінарію «Акварель» до території скотомогильника, де законані трупи тварин, що загинули від сибірки, становить близько 200 метрів, що є порушенням». Крім того, поспішили запевнити, що посадові особи місцевих органів ветеринарної служби, винні у недогляді, понесли заслужене покарання — до дисциплінарної відповідальності притягнуто начальника управління ветеринарної медицини в Скадовському районі та заступника начальника Головного управління ветеринарної медицини в Херсонській області.

Та які дії будуть вчинені, аби унеможливити сусідство небезпечного скотомогильника та сімейного розважального закладу?

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото автора.

На знімках (зроблених 11 квітня 2013 року): нинішній стан скотомогильника у Скадовську та стихійне звалище під його огорожею.

Побороти рак чи заробляти?

Боротьба людства з раком триває вже понад 40 років, відколи президент США Річард Ніксон у 1971 році емоційно оголосив війну з цією недугою. Тоді багато хто вважав, що наукові дослідження покладуть край захворюванню вже за якихось десятих років, проте цей шлях виявився значно довшим і складнішим. А сьогодні, коли світова промисловість лікування раку має неабиякі шанси вже за кілька років стати найприбутковішою галуззю медицини, постає запитання, чи зацікавлені ключові гравці в остаточному тріумфі над хворобою.

Маркетингові аналітики компанії «IMS Health», яка спеціалізується на інформації, послугах і технологіях для медичної промисловості, прогнозують зростання ринку протиракових засобів до 2015 року до 75 мільярдів американських доларів, тобто збільшення його прибутковості, порівняно з 2009 роком, на 40 відсотків. Безсумнівні лідери цієї галузі медицини — швейцарські фармацевтичні гіганти

«Roche» і «Novartis», тож і не дивно, що у Швейцарії майже 40 відсотків від загальної кількості медичних досліджень припадає на галузь ракових захворювань.

Як стверджують всі учасники цієї прибуткової галузі, їхньою головною метою є винахід ліків від хвороби, яка, за інформацією Швейцарської ліги раку, виникає щонайменше раз за життя у кожного третього. Проте бюджет, проблеми

і завдання у всіх різні. «Як некомерційні, так і комерційні організації наштотхуються на однакові проблеми, і, звичайно, успіхи у доланні перешкод залежать від фінансових можливостей», — розповідає президент некомерційної «Швейцарської спілки клінічних досліджень раку» і керівник Центру раку молочної залози при кантональній клініці міста Санкт-Галлен. За його словами, комерційні структури витрачають на такі дослідження втричі більше.

Один з найважливіших висновків молекулярних досліджень полягає в тому, що рак не є однорідною хворобою, тобто це не єдина хвороба, яку можна б було науково обґрунтувати, а група з понад 250 захворювань, які

можуть уразити практично будь-яку тканину тіла, а також які мають різні симптоми і ускладнення. Метою міжнародної дослідницької спільноти є виявлення всіх мутацій, що викликають 50 найпоширеніших видів раку у людському організмі.

Не має значення, про який рак йдеться — молочної залози, легенів, печінки чи шкіри, всі вони так чи інакше пов'язані з проблемами на генетичному рівні. Відповідно, сучасні досягнення у галузі генетичних досліджень дають можливість краще зрозуміти роль генів при появі таких захворювань, як рак, а також механізми, що «запускають» хворобу.

Утім список генів, які беруть участь у формуванні раку, ще далекий від завершення. Тому

вчені, які працюють над відповідними проектами, шукають ключові мутації, що спричиняють рак і розвивають його.

Щодо протиракових лікарських засобів, то найвартіснішою є розробка цільових препаратів, проте саме вони за безпечують найкращу терапію і, відповідно, безповоротно змінюють цей ринок. Серед їхніх виробників — компанія «Roche», яка синтезувала свої перші протираккові молекули понад 50 років тому і сьогодні продає три найпопулярніші у світі препарати проти цієї хвороби, а також п'ять з десяти передових методів лікування раку. Тож вона контролює майже третину відповідного світового ринку.

Цього року компанія «Roche» планує витратити на онкологію близько 60 відсотків свого бюджету наукових досліджень і розробок, а ще торік цей

показник був нижчим за 19 відсотків і становив 8,5 мільярда франків. Це ще раз підкреслює перспективність ракової індустрії.

«З такими щорічними інвестиціями треба випускати препарати, які можуть дійсно щось змінити і які будуть масово затребуваними та, відповідно, стимулюватимуть покупця викласти чималу суму. Таким чином можна генерувати прибуток для подальших програм», — зазначає відповідальний за онкологію у партнерській організації компанії «Roche» Штефан Фрінгс. Тож доки основним рушієм для гравців ринку буде прибуток для подальших досліджень раку, а не винахід остаточної панацеї від недуги, наблизитися до фінальної баталії проти руйнівної хвороби буде важко.

Альбіна КРАСНОДЕМСЬКА.
Швейцарія.

«Боротьба» з МАФами: з точністю до навпаки

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

У минулому випуску сторінки «Київ» («Голос України», 03.04.13) опубліковано матеріал «Боротьба з вітряками, або Хто заважає столичній владі прибрати потворні МАФи з вулиць міста». У ньому йшлося про те, що кияни з року в рік чують клятвені обіцянки керівників КМДА очистити місто від тисяч кіосків, установлених незаконно та з найнеймовірнішими порушеннями законодавства в людних місцях, зокрема, на зупинках громадського транспорту, біля входу на станції метрополітену. І що більше влада запевняє, що веде боротьбу з ними, то більше їх з'являється на вулицях столиці.

«Голос України» неодноразово порушував цю проблему на своїх сторінках, вимагаючи відповідей від управлінь КМДА, правоохоронних органів, утім, безрезультатно. Здавалося б: газета розпинає ці виразки на тілі столиці, власне, допомагаючи владі. Але чому вона ніяк на це не реагує? Відповідь на це запитання — у листах читачів, які написали до редакції. Частину з них друкуємо сьогодні.

Кримінальний тіньовий бізнес

Днями почув скаргу одного з... керівників міста: «Наприкінці 2009 року в Києві налічувалося до 11,5 тис. МАФів, а нині їх — понад 20 тисяч». І це — попри декларацію заборон та іншої боротьби з кіосками.

До речі, Київрада оголосила мораторій з 1 квітня 2010 року на встановлення нових МАФів. Однак за цей час їх кількість збільшилася в 1,5–2 рази.

них боротьби самих із собою та зі своїмиходами? Максим ІВАНИЦЬКИЙ.

Покровителі відомі

Уважно стежу за спробами редакції чогось домогтися в цій вочевидь програвшій справі — принаймні поки що програвшій. Бо справді, що за проблема — виконувати рішення Київради про мораторій на установлення МАФів, кількість яких, незва-

контролюючи органи цього не помічають? Марина ЛЕСЬКО.

Чорна діра держави

Зазвичай, кияни, кажучи про нелегальні кіоски, найбільше обурені незручностями й антисанітарією, які ті створюють. Але проблема значно складніша. Нелегальні МАФи — це справжня чорна діра держави. Тому що породжує кримінальне середовище проживання для людей найбідні-

Хіба це — не предмет першочергової уваги всіх правоохоронних і контролюючих органів? Предмет, як, утім, і головне джерело нелегального фінансування чиновників усіх рангів у цих структурах... Надія РОЗУМНА.

Прощавай, улюблене місто

Після прочитання матеріалів про МАФи в «Голосі України»,

Не купуйте в кіосках, і вони самі вимруть

Читаю публікації в «Голосі України» про нелегальні кіоски та про безрезультатну боротьбу з ними влади і мене чомусь це не дивує. Хіба в нас не завжди так: з чим починаємо боротися — чекай результатів «боротьби» з точністю до навпаки. Але ж у киян є дуже простий вихід: не купуйте нічого в МАФах і вони самі вимруть.

Вивчила список «легальних» кіосків у Оболонському районі біля метро «Мінська». Більшість їх установлено в період дії мораторію, впритул до виходів метро і на зеленій зоні (напроти будинку №28 по Оболонському проспекту), де п'ять років тому висаджено каштанову алею. Результат: площа, на якій ще недавно проводилися всі

Результати «боротьби» КМДА з незаконними кіосками за 20 метрів від входу на станцію метро «Дарниця».

Особливо після створення у вересні минулого року оперативного штабу КМДА з боротьби з МАФами на чолі з Анатолієм Голубченком. Але хто скаже їх точну кількість? Ніхто, бо кіоски — це тіньовий і кримінальний бізнес, реальні обороти якого приховані від держави. А хто приховує? Не секрет: ті, хто тримає крамнички, чистай, чиновники від влади, правоохоронних органів та інші наближені до годівнички. А газета, порушуючи ці проблеми, вимагає від

жаючи на це, дедалі збільшується? Адже для цього є зовсім конкретні державні органи, які з обов'язку служби мають це робити: МВС, прокуратура, інші компетентні структури. Але вони їх не виконують, не припиняють діяльності нелегальних торговців. Виходить, що вони «кришують» їх, нехтуючи закон, навіть не намагаючись це приховувати. У підсумку бюджети одержують від кіосків дріб'язок або взагалі нічого не одержують. Невже

ших і деградованих — згадайте, скільки «генделіків» з підробленою горілкою нас оточує? Не секрет, що нелегальні кіоски використовуються також для продажу наркотиків.

МАФи — це ще й мережа для збуту незаконної контрафактної продукції, несумлінна конкуренція для торговельних мереж, які є великими платниками податків. Про розміри «відмивання» і легалізації через МАФи оборотів чорного фінансового ринку, як і про корупцію, годі казати.

особливо останніх статей, я дійшов висновку, що саме час сказати нашому місту: «Прощавай, прекрасний прадавній Київ! На зміну тобі прийшов брудний, убогий, з повсюдним сміттям, антисанітарією і злиденністю базар. Базар жадібних вузьколобих сліпців під керуванням жадібних можновладних бандитів» (Без підпису)

районні заходи, стала брудним смітником і стихійним ринком, залишилися кілька каштанів та ями від тих, які викопали для встановлення нових кіосків. Скарги подаємо регулярно й отримуємо відписки, що все законно.

Ніна БОРОДЕНКО.
Фото
Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Цитувати листи наших читачів можна безкінечно. До речі, в редакційній пошті — лише кілька, чії автори вважали, що кіоски в місті — не так уже й погано. Мовляв, торговельна мережа і повинна розбудовуватись за теорією крокової доступності, щоб покупець дорогою з роботи додому зміг придбати якісь дрібні товари, не заходячи в супермаркет. Частка логіки в цьому є, але, на жаль, ми зуміли перетворити крокову доступність на крокову злочинність.

Проте йдеться все-таки про інше. Уже хіба що ледачому думати не відомо, що величезними фінансовими потоками від нелегального МАФіозного бізнесу управляє правляча бюрократія, котра не знає меж жадібності. Зрозуміло кожному, що з цим вочевидь не справляється ні міська, ні центральна влада (адже проблема кіосків — не тільки київська). Інакше, чому досі вони не закрили цей незаконний бізнес? Також очевидно, що якби в правоохоронних органах не був присутній особистий інтерес — зрівнати власний куш на діяльності кіосків, то вони, з огляду на надані їм законодавчі права, впоралися б з «проблемою» протягом кількох годин. Звичайно, при цьому повинні бути захищені права підприємців, які одержали легальні документи й оплатили пайову участь.

Отож представники всіх органів влади мусять знати, що нам, громадянам, усе відомо про їх непорядну участь у питанні МАФізації країни. Тепер кияни й не тільки вони чекають їхніх конкретних дій. Тільки... чи не марні й цього разу наші сподівання?

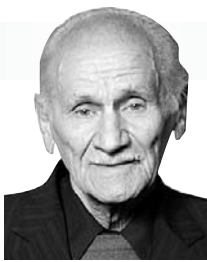

Начебто боротьба КМДА з МАФами триває...

Валентина ПИСАНЬКА.
vpysanska@golos.ua

У столичному Музеї книги та друкарства відкрито виставку стародруків та раритетних авторських писанок «Весняне Великодне диво»

Завтра у столичному Мистецькому Арсеналі відбудеться офіційна презентація щойно заснованої Премії імені Бориса Возницького «За вагомий особистий внесок у розвиток музейної справи»

До Дня Перемоги

Вахту пам'яті несе вдова Героя

Днями вдові Героя Радянського Союзу Григорія Куроп'ятникова минуло 90 літ

Струнка, підтягнута, з молодечим запалом і невичерпною енергією колишній старший червонофлотець, а нині лейтенант Ганна Олексіївна Куроп'ятникова продовжує нести свою вахту — вахту пам'яті про чоловіка-героя, виховання підростаючого покоління...

Григорія Олександровича Куроп'ятникова не стало 1982 року. Похований він у Кіровограді у Пантеоні Вічної Слави. З того часу естафету спілкування з воєнними побратимами чоловіка, з земляками, зі студентами і школярами взяла на себе ветеран війни, інвалід війни І-ї групи Ганна Куроп'ятникова. З цією місією вона відмінно справляється вже тридцять літ. Ганна Олексіївна ніколи й ні на що не скаржилася. Вихована воєнним лихоліттям, ця жінка отримала загартування, якого вистачить ще не на один рік.

Нагадаємо про Ку-

роп'ятникова. Народився майбутній герой 1921 року в Єлисаветграді (нині Кіровоград) в родині робітника. Закінчив сім класів, працював токарем на кіровоградському заводі. З 1939 року служив у Прикордонних військах НКВС СРСР.

Учасник війни з 22 червня 1941 року. Загін прикордонних суден, в якому воював Григорій Куроп'ятников, належав до Чорноморського флоту. Спочатку Григорій був кулеметником, а з вересня 1941 року — командиром відділення мінерів. Учасник оборони Одеси і Севастополя.

Доля поєднала їх у Ту-

апсе на військово-морській базі. Григорій Куроп'ятников висаджував десанти на Керченський півострів в грудні 1941 року і евакуював звідти ж розбиті війська Кримського фронту. Обороняв кавказьке узбережжя в 1942 році, брав участь у висадці десантів під Новоросійськом в лютому 1943 року і в забезпеченні плацдарму на «Малій землі». А Ганна чекала його на березі, була і медсестрою, і радисткою. В боях під Сталінградом в 1942, незадовго до капітуляції Паулюса, дівчина отримала поранення, але від госпіталізації відмовилася. Та залишатися в зоні боїв уже не могла. Служила в комендатурі, у військовій прокуратурі. Не знала, що скоро і її

доля, й доля близької людини круто зміняться. 25 березня 1943 року Григорій Куроп'ятников пережив свій останній бій. Відбиваючи кулеметним вогнем атаки ворожих літаків в районі села Дивноморське (нині — Краснодарського краю), він був тяжко поранений в груди і в голову, втратив ліву руку...

Зі слів очевидців

...Куроп'ятников з зенітної автоматичної гармати «Ерлік» мужньо відбивав повітряні атаки фашистських літаків, поки страшним вибухом не був тяжко поранений. Йому також відірвало ліву руку...

Частково прийшовши до тями, побачив, як горять ящики з димовими шашками, розташовані на глибоководних бомбах. Поповз до них і перервав кріплення... Хвилину Григорія відкинуло назад... Незважаючи на значну втрату крові, до нього знову повернулася свідомість. Куроп'ятников почав повзти в бік капітанського містка. Боєць, який стояв на містку, від побаченого (безрукого Куроп'ятникова, а неподалік — його руку) теж знепритомнів...

24 липня 1943 року за мужність і героїзм старшині 2-ї статті Григорію Куроп'ятникову присвоєно звання Героя Радянського Союзу із врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№1050).

Після госпіталю герой ще служив — комендантом берегової бази. Демобілізувався в травні 1944 року по інвалідності. Забрав із собою дружину, з якою поселився в рідному Кіровограді. Після війни працював диспетчером. Отакі, зда-

Щирі вітання від шанувальників та друзів. Цього разу — від представників органів місцевого самоврядування області — першого заступника голови Кіровоградської обласної ради Людмили Салоїд (перша ліворуч стоїть), помічника голови обласної ради Світлани Михайлової (крайня праворуч) та головного спеціаліста відділу організаційного забезпечення апарату облради Оксани Ратушної.

валосся б, скупі рядки біографії...

У Кіровограді його іменем названо вулицю. А 1983 року ім'я Григорія Куроп'ятникова присвоєно прикордонному сторожовому кораблю Балаклавської окремої бригади прикордонних сторожових кораблів Червонопрапорного Західного прикордонного округу.

Відтоді Кіровоградщина тримає шефство над цим військовим кораблем, щорічно екіпаж корабля і центральний регі-

он України обмінюються делегаціями. Відзначають День Перемоги, дні народження відважного героя і корабля, що носить його ім'я. Після того як Григорія Куроп'ятникова не стало, моряки залишилися бажаними гостями в оселі його дружини, а вона — на борту військового корабля. Останній раз Ганна Олексіївна побувала на бойовому судні минулого року.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.
Фото автора.

ДОВІДКОВО

Прикордонний сторожовий корабель «Григорій Куроп'ятников» брав участь в охороні державного кордону, економічної зони СРСР і рибальських промислів біля кримського узбережжя в північній частині Чорного моря.

12 січня 1992 року на кораблі був піднятий Державний прапор України, а екіпаж корабля разом з усім особовим складом бригади склав присягу на вірність народу України.

За час бойового чергування багато разів захищав інтереси української держави. Усього за час перебування в експлуатації кораблем затримано більше 20 іноземних шхун-порушників.

1998 року у взаємодії з ПСКР «Григорій Гнатенко» у виключній (морській) економічній зоні України було виявлено групу турецьких браконьєрських суден, які намагалися втекти. Шхуна «Тарен Каптен» при спробі висадити на неї оглядову групу протаранила борт прикордонного корабля, але сама перекинулася й затонула. Українські моряки врятували турецьку команду й капітана.

У 2000 році «Григорій Куроп'ятников», як корабель морської охорони, першим в історії незалежної України застосував зброю на ураження порушника морського кордону країни шхуни «Емір Ахмед». Здійснюючи спільну з Одеським загоном прикордонних кораблів операцію з затримання й видворення з української економічної зони групи турецьких шхун, кораблі морської охорони «Григорій Куроп'ятников» і «Миколаїв» Севастопольського загону прикордонних кораблів наздоганяли дві турецькі шхуни, які йшли під українським та російським прапорами. Перша з них відразу лягла в дрейф. «Григорій Куроп'ятников» продовжив переслідування другої. Судно протягом півтори години ігнорувало вимоги прикордонників застопорити хід, не реагувало ні на міжнародні сигнали, ні на попереджувальні постріли. Навіть йшло на таран.

Переслідування тривало півтори години. Коли всі розумні доводи були вичерпані, українські прикордонники здійснили постріли на ураження. Судно затонуло. Усі 16 членів команди шхуни були підняті на борт українського прикордонного корабля. У трюмі шхуни було знайдено понад п'ять тонн камбали-калкана.

Навіть через тридцять літ після смерті Героя, його ім'я надихає на вірне служіння своєму народові.

А на суші Ганна Олексіївна Куроп'ятникова, як колись, шістдесят років тому, хвилювалася за свого Григорія і його бойових побратимів, нині хвилюється за молодих моряків — військовослужбовців з корабля його імені.

Величезну копію знаменитого прапора розгорнуть у містах-героях

16 квітня Миколаїв став черговим етапом масштабного автопробігу «Естафета Пам'яті», який проходить у рамках Міжнародного громадського проекту «Наша Велика Перемога».

Біля меморіалу героям-ольшанцям відбувся врочистий мітинг, на якому було розгорнуто вражаючу, розміром в 200 квадратних метрів, копію Прапора Перемоги.

До Миколаєва учасники автопробігу прибу-

ли з Херсона й вирушили далі — до Одеси. У загальній же складності учасники естафети подолають 25 тисяч кілометрів по території України, Росії, Придністров'я, Молдови, Білорусі, Казахстану та відвідають 13 міст-героїв, 35 міст військової слави і 10 міст, нагороджених орденом Вітчизняної війни I ступеня.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Ветеранам допоможуть

До Дня Перемоги запорізьким ветеранам Великої Вітчизняної надadуть суттєву матеріальну допомогу. 1200 фронтовиків отримають одноразову виплату з обласного бюджету, цього разу на суму в 500 гривень кожен. Окрім того, ще 500 тисяч гривень бюджетних коштів виділено на

оплату послуг зубопротезування для тих, хто боровив нашу Вітчизну в ті страшні роки. Про це йшлося на апаратній нараді в Запорізькій облдержадміністрації, де узгоджувався порядок денний позачергової сесії облради.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

15 квітня у Дніпропетровськ у рамках Всеукраїнської вахти пам'яті прибув міжнародний автопробіг «Наша Велика Перемога». Сьогодні учасники пробігу перебувають в Одесі.

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

Учасники естафети подолають 25 тисяч кілометрів

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 03.04.2013 р. по справі № 904/1936/13-г Товариство з обмеженою відповідальністю "УКРГРАНДСТАНДАРТ" (код ЄДР-ПОУ 34773734, місцезнаходження: 49006, м. Дніпропетровськ, вул. Чичеріна, буд. 21, п/р № 26005050002669 в ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК" м. Дніпропетровська, МФО 305299) визнане банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та призначена ліквідатором Данілова Лілія Геннадіївна (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, буд. 42, кв. 129, ідентифікаційний номер 1982200449).

Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом одного місяця за адресою: 49006, м. Дніпропетровськ, вул. Чичеріна, буд. 21.

Про зміни в тарифному плані "Турист life:) 2012".

ТОВ "АСТЕЛІТ", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою life:), повідомляє про внесення змін до тарифного плану "Турист life:) 2012". Починаючи з 25 квітня 2013 року для індивідуальних абонентів тарифного плану "Турист life:) 2012" тариф на дзвінки в Білорусію та Молдову становитиме 2,69 грн/хв.

ТОВ "АСТЕЛІТ" наголошує, що інші умови тарифного плану "Турист life:) 2012" залишаться без змін.

Тарифи наведено у гривнях з урахуванням ПДВ. Додатково утримується пенсійний збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% на вартість послуг стільникового рухомого зв'язку.

Детальні умови про тарифні плани та послуги можна знайти на сайті www.life.com.ua

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "АСТЕЛІТ", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А"

Загальними зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "АВТО ДОН ТОРГ" (адреса реєстрації: 04119, м. Київ, вул. Зоологічна, буд. 4А, оф. 139, код ЄДРПОУ 38202846) згідно з протоколом № 2 від 09 квітня 2013 року було прийнято рішення про припинення юридичної особи.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петченко Інну Володимирівну, (ідентифікаційний номер 3159306061, адреса реєстрації: м. Харків, вул. Халтуріна, буд. 52, кв. 29, поштова адреса: 01014, м. Київ, вул. Підвисоцького, буд. 16, кв. 2), Свідцтво Міністерства юстиції України на право здійснення діяльності арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) № 83 від 04.02.2013р.

Вимоги кредиторів Товариства з обмеженою відповідальністю "АВТО ДОН ТОРГ" приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення в Бюлетні державної реєстрації до 15.06.2013 року за адресою: 04119, м. Київ, вул. Зоологічна, буд. 4А, оф. 139.

Загальними зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "ІМПЕКСБУДСТРОЙ" (адреса реєстрації: 04111, м. Київ, вул. Щербакова, буд. 49А, оф. 91, код ЄДРПОУ 38260756) згідно з протоколом № 2 від 09 квітня 2013 року було прийнято рішення про припинення юридичної особи.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петченко Інну Володимирівну (ідентифікаційний номер 3159306061, адреса реєстрації: м. Харків, вул. Халтуріна, буд. 52, кв. 29, поштова адреса: 01014, м. Київ, вул. Підвисоцького, буд. 16, кв. 2), Свідцтво Міністерства юстиції України на право здійснення діяльності арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) № 83 від 04.02.2013р.

Вимоги кредиторів Товариства з обмеженою відповідальністю "ІМПЕКСБУДСТРОЙ" приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення в Бюлетні державної реєстрації до 15.06.2013 року за адресою: 04111, м. Київ, вул. Щербакова, буд. 49А, оф. 91.

Загальними зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "СТАЙЛ-ТОРГ" (адреса реєстрації: 04111, м. Київ, вул. Щербакова, буд. 49А, оф. 91, код ЄДРПОУ 38260714) згідно з протоколом № 2 від 09 квітня 2013 року було прийнято рішення про припинення юридичної особи.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петченко Інну Володимирівну (ідентифікаційний номер 3159306061, адреса реєстрації: м. Харків, вул. Халтуріна, буд. 52, кв. 29, поштова адреса: 01014, м. Київ, вул. Підвисоцького, буд. 16, кв. 2), Свідцтво Міністерства юстиції України на право здійснення діяльності арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) № 83 від 04.02.2013р.

Вимоги кредиторів Товариства з обмеженою відповідальністю "СТАЙЛ-ТОРГ" приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення в Бюлетні державної реєстрації до 15.06.2013 року за адресою: 04111, м. Київ, вул. Щербакова, буд. 49А, оф. 91.

Загальними зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "АКВА-МОДЕРН" (адреса реєстрації: 04119, м. Київ, вул. Зоологічна, буд. 4А, оф. 139, код ЄДРПОУ 38202830) згідно з протоколом № 2 від 09 квітня 2013 року було прийнято рішення про припинення юридичної особи.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петченко Інну Володимирівну (ідентифікаційний номер 3159306061, адреса реєстрації: м. Харків, вул. Халтуріна, буд. 52, кв. 29, поштова адреса: 01014, м. Київ, вул. Підвисоцького, буд. 16, кв. 2), Свідцтво Міністерства юстиції України на право здійснення діяльності арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) № 83 від 04.02.2013р.

Вимоги кредиторів Товариства з обмеженою відповідальністю "АКВА-МОДЕРН" приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення в Бюлетні державної реєстрації до 15.06.2013 року за адресою: 04119, м. Київ, вул. Зоологічна, буд. 4А, оф. 139.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 02.04.2013 року у справі № 5009/4193/12 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ТОВ "Формула-2" (вул. 40 років Радянської України, буд. 45-Б/26, м. Запоріжжя, 69037; код ЄДРПОУ 35064549).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Власову Світлану Анатоліївну (свідцтво №762 від 09.04.2013 р., адреса для листування: 69001, м. Запоріжжя, а/с 46, тел. (067) 137-67-97).

Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою від 26.03.2013р у справі №926/205-6/13-г Господарський суд Чернівецької області (58002, м.Чернівці, вул.Кобиланської, 14) визнав банкрутом фізичну особу - підприємця Карбашевського Валерія Танасійовича (58000, м.Чернівці, вул.Південно-Кільцева, буд.9, кв.81; код 2450914359) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначений арбітражний керуючий Попович Дмитро Миколайович (ліцензія АД №077542; 59223, Чернівецька обл., Вижицький р-н, с.Коритне, тел.0952117377; адреса для поштових кореспонденцій 58010, Чернівці-10, а/с 608). Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом двох місяців від дати публікації даного оголошення.

Ухвалою Господарського суду Рівненської області (33013, м. Рівне, вул. Набережна, 26-А) від 03.04.2013 року по справі № 5/40/2012/5003 порушено провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Гірик" (35362, вул. Шевченка, буд. 10, с. Малий Шпаків, Рівненський район, Рівненська область, код ЄДРПОУ 01203998), розрахунковий рахунок 26002500044409, МФО 300614, в ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", м. Київ). Розпорядником майна ТОВ "Гірик" призначено арбітражного керуючого Бахура Руслана Миколайовича, м. Вінниця, вул. Соборна, 53/2, тел. 066-741-00-30, ліцензія АЕ № 198323 від 28.02.2013 року. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення.

Ліквідатор ПАТ "Зембанк" (м. Харків) оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, для проведення незалежної оцінки активів банку. Мета: визначення ринкової вартості активів з метою продажу - майнові права за 138 кредитними договорами (44 договори з фізичними особами, 94 договори з юридичними особами).

Учасники конкурсу подають наступну конкурсну документацію: заява на участь у конкурсі, копія установчого документа претендента, копії кваліфікаційних документів оцінювачів, копія сертифіката суб'єкта оціночної діяльності, інформація (відомості про досвід роботи, кваліфікацію та особистого досвіду роботи оцінювачів). Конкурсна пропозиція претендентів має містити вартість та строки виконання робіт.

Конкурсну документацію та конкурсну пропозицію подавати до приймальні ПАТ "Зембанк". Останній день подачі заяв - 29.04.13 року до 16.00.

Конкурс відбудеться 13.05.13 року о 14.00 в приміщенні ПАТ "Зембанк" за адресою: м. Харків, вул. Чернишевська, 4. За більш детальною інформацією звертатися за тел.7142295.

Паспорт, серія НВ, № 532210, виданий 11.06.2009 р. Кам'янець-Подільським РВ УМВСУ в Хмельницькій області на ім'я Дарчука Семена Івановича та посвідчення водія, серія ХМА , № 186988, видане 02.11.2001 р. ДАІ МВС УВС Кам'янець-Подільського ім'я Дарчука Семена Івановича вважати недійсними в зв'язку з викраденням документів.

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ (91016, м. ЛУГАНСЬК, ПЛ. ГЕРОІВ ВВВ, 3А) ПОСТАНОВОЮ ВІД 21.03.13 р. ПО СПРАВІ № 206/5014/2774/2012 ВИЗНАВ БАНКРУТОМ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ"ТОРГОВИЙ ДІМ "ТЕЛІКОПТЕР" (92600, ЛУГАНСЬКА ОБЛ, МІСТО ЛУГАНСЬК, ЛЕНІНСЬКИЙ РАЙОН, ВУЛИЦЯ СОВЕТСКАЯ, БУДИНОК 25, ІДЕНТ. КОД 37402545) ТА ВІДКРИВ ЛІКВІДАЦІЙНУ ПРОЦЕДУРУ. ПРЕТЕНЗІЇ КРЕДИТОРІВ ПРИЙМАЮТЬСЯ У МІСЯЧНИЙ СТРОК З ДНЯ ПУБЛІКАЦІЇ ОГОЛОШЕННЯ.

ЛІКВІДАТОРОМ ПРИЗНАЧЕНИЙ АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ БОХАН ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ (ЛІЦЕНЗІЯ АД № 077569 ВІД 17.10.12, АДРЕСА ДЛЯ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ: 91033, м. ЛУГАНСЬК, ВУЛ. ОБОРОННА, 99-Б).

Господарський суд АРК (95003, м. Сімферополь, вул. О. Невського/ Річна, 29/11) постановою від 02.04.13 р. у справі №5002-12/3477-2012 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Тір-Авто-Люкс" (95022, АРК, м. Сімферополь, вул. Самохвалова, б. 19, код у ЄДРПОУ 36582726) та відкрив ліквідаційну процедуру відносно нього. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Друзіна Р. В. (ліцензія АВ №592931 від 19.10.2011 р.; адреса: 95014, м. Сімферополь, пров. Туристів 6). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня виходу цього оголошення.

Постановою Господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, м-н Путятинський, 3/65) від 26.03.2013р. по справі №19/5007/1167-Б/12 СТОВ "Імені Шевченка" (юридична адреса 13116, с. Филинці, вул. Ватутіна, Любарський район, Житомирська область, код ЄДРПОУ 05267446) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вербило Юрія Володимировича (ліцензія АВ 600693 від 05.03.2012р.,) адреса: 10004, м. Житомир, вул. Зелена, 16. Тел. 0677322771.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44) від 26 березня 2013р. у справі № 5011-15/14944-2012 Товариство з обмеженою відповідальністю "Сомельє" юридична адреса: м. Київ, б-р І. Лепсе, 4, ЄДРПОУ 34453654, р/р 260043179901 в ПАТ КБ "Даніель", МФО 380980 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Опанасенка Віталія Юрійовича (свідцтво на право здійснення діяльності арбітражного керуючого № 156 від 19.02.2013р.) м. Хмельницький, вул. Паркова, 6/2, кв. 25, тел. 0673813191.

Постановою Господарського суду Рівненської області від 26 березня 2013 року у справі № 5019/506/12 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Кратер-М" (адреса: 35301, Рівненська область, Рівненський район, с. Шпанів, вул. Центральна, 6, ІК 33977312) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Дуплика П. Г. (ліцензія серії АВ №397177 від 17 червня 2008 року, адреса: м. Рівне, вул. Фабрична, 20, гурт., поштова адреса: 33022, м. Рівне, а/с 27).

ОБ'ЄДНАННЯ СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ "ДНІПРО-1" (код ЄДРПОУ - 33636197) повідомляє, що 29 березня 2013 року Загальними зборами ОСББ "ДНІПРО-1" було прийнято рішення про ліквідацію **ОБ'ЄДНАННЯ СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ "ДНІПРО-1"** та призначено Головою ліквідаційної комісії Окуневу Ірину Миколаївну, ідентифікаційний номер - 2129420508.

Вимоги кредиторів приймаються протягом 2 (двох) місяців з дати публікації даного оголошення за адресою: 04053, м. Київ, а/с 40.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44) від 26 березня 2013р. у справі № 5011-15/14944-2012 Товариство з обмеженою відповідальністю "Сомельє" юридична адреса: м. Київ, б-р І. Лепсе, 4, ЄДРПОУ 34453654, р/р 260043179901 в ПАТ КБ "Даніель", МФО 380980 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Опанасенка Віталія Юрійовича (свідцтво на право здійснення діяльності арбітражного керуючого № 156 від 19.02.2013р.) м. Хмельницький, вул. Паркова, 6/2, кв. 25, тел. 0673813191.

Постановою Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, пр. Шевченка, 29) від 03.04.2013 р. по справі № 916/480/13-г визнано банкрутом ТОВ "Південноукраїнська скляна компанія" (Одеська область, м. Іллічівськ, вул. 1 Травня, 3, кімната 206-а, код ЄДРПОУ 32146488) та призначено ліквідатором арбітражного керуючого Сафронову С.В. (65012, м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 61, кв. 5).

10 квітня 2013 року прийнято Рішення власника (засновника) про ліквідацію Приватного підприємства "Хелянтус Трейд" (79034, м. Львів, проспект Червоної Калини, буд. 18, код ЄДРПОУ 38099376).

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Про зміну вартості хвилини дзвінка у В'єтнам в межах послуги "Доступний Світ" для корпоративних абонентів ТОВ "АСТЕЛІТ"

У зв'язку з підвищенням ставок міжнародних розрахунків операторами В'єтнаму, ТОВ "АСТЕЛІТ", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою business life:) повідомляє про зміну вартості однієї хвилини вихідного дзвінка на всі номери мереж операторів мобільного та фіксованого зв'язку В'єтнаму в межах послуги "Доступний світ".

Починаючи з 25.04.2013 року в послудзі "Доступний світ" для корпоративних абонентів відбудуться наступні зміни:

- Вартість однієї хвилини вихідного дзвінка на номери мереж мобільного та фіксованого зв'язку у В'єтнам буде становити 0,99 грн/хв.

Тарифи вказано в гривнях з урахуванням ПДВ. Додатково утримується пенсійний збір у розмірі 7,5% на вартість послуг стільникового рухомого зв'язку.

Детальні умови тарифних планів та послуг можна знайти на сайті www.life.com.ua. Ліцензія НКРЗ АБ № 222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "АСТЕЛІТ", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Зборами учасників сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю "ДІЯ" (код ЄДРПОУ 30508228, 71600, Запорізька область, м. Василівка, вул. Ліхачова, буд. 2, кім. 148, п/р 2600430003141 в АТ "ЗЛАТ-Банк", МФО 380612) прийнято рішення щодо ліквідації підприємства, створено ліквідаційну комісію. Претензії кредиторів приймаються впродовж двох місяців з моменту публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області від 09.04.2013 р. по справі № 922/952/13-г товариство з обмеженою відповідальністю "АККОБУДСЕРВІС" (код 301137817; адреса: 61051, м. Харків, вул. Котельниківська, буд. 2) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Колесникова Миколу Захаровича; код 1811408634, який мешкає: м. Харків, вул. Ільїнська, б. 61, кв. 351. Письмово заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються ліквідатором у місячний строк від публікації цього оголошення за адресою: 61051, м. Харків, вул. Котельниківська, буд. 2.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів. Вітер південно-східний, північно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі 5—7 градусів тепла, у Криму до 10. Удень 15—17 градусів тепла, у західних областях 17—19 градусів тепла.

■ **1873.** Помер Семен Гулак-Артемівський — український композитор, співак, драматичний артист, драматург, автор першої української опери "Запорожець за Дунаєм". ■ **1877.** Російський письменник Лев Толстой завершив написання роману "Анна Кареніна". ■ **1944.** У Києві відбувся урочистий похорон радянського воєначальника, генерала армії Миколи Ватутіна. ■ **1946.** На Дніпродзержинському коксохімічному заводі, що на Дніпропетровщині, відбудованому і реконструйованому після війни, випущено першу продукцію. ■ **1991.** Верховна Рада УРСР ухвалила Закон УРСР "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні".

ПОДРОБИЦІ

Вчимося розмальовувати писанки

У Житомирі триває цикл майстер-класів із писанкарства. Першими взяли за це місцеві журналісти й активістки обласної ради жінок.

Викладач писанкарства й організатор майстер-класу Інна Величко рекомендувала першу писанку робити однокольоровою, а потім поступово ускладнювати завдання.

— Писанки, крашанки, дряпанки — це різні види писанкарства, — розповідає майстриня. — Для того, щоб писанка довше пролежала, її малювали на порожній шкаралупі. Здавна люди залишали писанку на цілий рік — до наступного Великодня.

Учасником майстер-класів, які триватимуть у Будинку урочистих подій до 19 квітня, може стати кожен, а необхідні матеріали надають організатори.

Олексій КАВУН.

Фото надане управлінням зв'язків з громадськістю Житомирської міськради.

ФОТОФАКТ

У Харкові відбувся п'ятий парад мильних бульбашок, в якому взяли участь кілька сот жителів і гостей міста.

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

Наші музиканти — серед перших скрипок Відня

У Києві у рамках 20-річчя співпраці між українською та австрійською столицями відбувся грандіозний концерт Віденського філармонічного оркестру. У палаці «Україна» у виконанні 85 віртуозів звучали твори Франца Шуберта та Йоганнеса Брамса. Диригував Майкл Тілсон Томас. Цікаво, що склад оркестру інтернаціональний — тут кращі музиканти з різних країн. Так, диригент — американець. А от соло у другому концерті Брамса для фортепіано з оркестром виконував виходець з Росії — знаменитий піаніст Юхим Бронфман.

— Це історична подія в культурному житті міста — уперше в Києві Віденський філармонічний оркестр, один із найвідоміших у світі. І можливим це стало завдяки співпраці з мером Відня Міхаелем Хойплем та допомозі Надзвичайного та Повноважного Посла Австрійської Республіки в Україні Вольфіка Дітріха Хайма. Нага-

даю, що у відповідь, у рамках культурної програми Днів Києва у Відні, в столиці Австрії відбудеться виступ славнозвісного Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського, — сказав Олександр Попов, спілкуючись із журналістами за кілька хвилин до початку концерту.

Український музикант, скрипаль Віденського філармонічного оркестру Олесь Куриляк (у центрі).

Піаніст Юхим Бронфман та диригент Віденського філармонічного оркестру Майкл Тілсон Томас.

СПОРТ

Турнірна хроніка

Хокей. Донецьк. Чемпіонат світу. Дивізіон 1. Група В. 15 квітня. Другий тур. Литва — Нідерланди. 3:5 (1:2, 1:2, 1:1). Румунія — Польща. 1:6 (1:0, 0:3, 0:3).

Естонія — Україна. 1:8 (1:2, 0:2, 0:4). Шайби: Сибірцев, 14 — Благий, 8, 29, 54, Полоницький, 36, Торняник, 43, Матерухін, 45, Рябенко, 54.

	В	П	Ш	О
1. Україна	2	0	16—2	6
2. Польща	2	0	11—1	6
3. Нідерланди	2	0	10—7	6
4. Естонія	0	2	5—13	0
5. Литва	0	2	3—10	0
6. Румунія	0	2	2—14	0

Учора на турнірі був вихідний. Сьогодні зустрічаються: Естонія — Румунія; Польща — Нідерланди; Україна — Литва.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Плей-оф. Чвертьфінал. 15 квітня. «Говерла» (Івано-Франківськ) — «Будівельник» (Київ).

102:95 (22:25, 29:21, 21:21, 30:28). Рахунок у серії — 1:2.

До Києва везуть Кубок світу з футболу

18 квітня в рамках підготовки до чемпіонату світу, який відбудеться в Бразилії наступного року, на столичний НСК «Олімпійський» прибуде головний світовий футбольний приз. Презентація Кубка міжнародної федерації футболу FIFA World Cup Winner's Trophy відбудеться під егідою FIFA.

Золотий трофей перебуватиме в Україні лише один день. Уболівальники зможуть побачити його в «Олімпійському дворіку» головної спортивної арени країни з 14.00 до 20.00. Після цього Кубок FIFA вирушить до Бельгії.

Порушників судитимуть на стадіоні

Футбольних фанатів, які порушуватимуть порядок під час матчу «Дніпро — Шахтар» 21 квітня, судити будуть прямо на стадіоні. Такий новий вид «послуг» запропонувала дніпропетровська міліція.

«З Кіровоцьким райсудом ми розглядаємо питання про залучення чергового судді на футбольні матчі, — розповів заступник начальника міського управління міліції Володимир Седлецький. — Бувають випадки, коли ми залучаємо когось із фанатів команди гостей до адміністративної відповідальності й складаємо відповідні матеріали. Щоб ми тут не залишали уболівальників і вони могли повернутися додому, суддя розглядатиме матеріали справ просто на

стадіоні в окремому приміщенні».

На сьогодні розпродано всі квитки на матч — у кількості 31 тисячі. Очікується приїзд 1200 донецьких гостей. Міліція готується до посиленого варіанта несення служби. Незважаючи на традиційно дружні стосунки шанувальників обох команд, роботи у варткових порядку вистачає. Усього буде задіяно близько 1000 співробітників міліції, а також «Беркут»: вони чергуватимуть на стадіоні та прилеглий території. Міліція обіцяє не тільки зустрічати автобуси команди гостей, а й супроводжувати їх і забезпечувати безпеку уболівальників.

Цього дня буде обмежено рух громадського транспорту на прилеглих до стадіону вулицях. До початку матчу і після його закінчення транспорт працюватиме в посиленому режимі. У прилеглих до стадіону магази-

розповідає, що є ще й випробувальний термін — від одного до двох років. До тебе приглядаються: чи пасує манера гри, чи пасує ти до колег. Адже багато часу музиканти проводять разом.

Оркестр має напружений гастрольний графік — дві поїздки на рік по 2—3 тижні і кілька поїздок по 2—3 дні щомісяця. Лише минулого тижня оркестранти побували у Лондоні, Єревані й Києві. Протягом року Віденський філармонічний оркестр (він же й оркестр Віденської опери) грає 300 спектаклів у театрі і 140 концертів по всьому світу.

Олександр КЛИМЕНКО. Фото автора.

нах заборонять торгувати спиртними напоями, особливо в склотарі. Огляд на стадіоні також буде посиленним.

«Не можна проносити із собою склотару, колючі та різучі предмети, — зазначає Володимир Седлецький. — Також заборонено пропускати відвідувачів із пластиковими пляшками і з фруктами. Зокрема, бананами й апельсинами. Це пов'язано з тим, що в Україні були факти, коли на футбольне поле кидали банани, а це розцінюється як національна образа футболістів з африканських країн».

Міліція планує зайнятися й тими, хто промишляє підробленням квитків, а також перекупниками. У разі затримки їм загрожує адміністративна відповідальність.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Дмитро ПОТАПЕНКО, Валерій ДРУЖЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Медіа-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 29344

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

